

MAGYAR LAJOK

Nagy Pámaszetter Róbert urnak BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 285 (1430) szám * Kedd, 1936 december 15

Főmunkatárs:
dr Gyáriás Elemér

Anglia eseményei VI. György angol király trónralépése után

Május 12-én lesz a koronázás. — Az új király trónfoglaló beszéde. — A volt király már vasárnapra Ausztriába érkezett

Londonból jelentik: Az angol alkotmány a trónüresedés esetére úgy rendelkezik, hogy az alsóház és a főrendiház tagjaiból, s az anglikán egyház főpapjaiból korábbi királyi ki nevezéssel alakult úgynevezett „titkos tanács” állapítja meg a trónutódlást. Ez hívja meg az új királyt a trón átvételére, s intézkedik a trónra lépés ünnepélyes kihirdetéséről. A jelenlegi titkos tanács mintegy háromszáz tagból áll és Mad-Donald helyettes miniszterelnök az elnöke.

Ez a titkos tanács szombaton délben közel egy év előtti korábbi ülésezése után a londoni Saint James-palotában ismét összegyűlt. Kimondotta VI. György trónra következőségét, s azt is megállapította, hogy május 12-én lesz az új király koronázása. Oriási sokaság vette körül a Saint James-palotát s viharosan éljenezte az új uralkodót, ki déli fél 12 órakor (román időszámítás szerint délután félkettőkor) érkezett a palotába tengerügyi díszegyenruhában.

VI. György kissé sápadtan, fáradtan intgetve köszönte meg a tömeg üdvözlését. Gépkocsijából kiszállva a trónterembe vonult. Itt már várták az összes titkos tanácsosok, az egyház képviselői és az udvar lordjai hagyományos ruhákba öltözöttek. A gyertyák gyenge fénye középkori jellegűt adott az ünnepélyes szertartásnak. A király elfoglalta helyét a trónon és a jelen voltak letették az esküt. VI. György ezután első trónbeszédeként a következőket mondotta:

— Történelmünkben páratlanul álló körülményekkel találkozunk önök. Most, amikor rámesik az uralkodás terhe, kijelentem önöknek, hogy alávetem magam az alkotmányos kormányzás legszigorubb el-

veinek, s szilárdan elhatároztam, hogy az angol birodalom népei üdvéért odaadóan dolgozni fogok. Együtt feleségemmel, az én legbizalmasabb dolgozó társammal, magamra veszem a nehéz küldetés terhét, mely ne-

Anglia új királya.

kem jutott, s hivatásom sikeres betöltése érdekében kérem összes népeim támogatását.

— Az első tény, amivel átveszem testvérbátyám után az uralkodást, legyen az, hogy neki hercegséget adományozok. Ezek szerint ő ezentúl az „Ókirályi Főnsége Windsor hercege” nevet fogja viselni.

Ósi szertartásossággal kihirdették a trónralépést. — Hűségesküt tett a parlament

Londonból jelentik: Szombaton a hagyományos szertartásokkal folyt London különböző pontjain VI. Györgynek Anglia királyává való ünnepélyes kihirdetése. A király kihirdetését egyszerre tartották meg a város négy pontján a Saint James-palotában, a tőzsdeépületben, a Charing Crosson és a Templeben.

Minden ponton hatalmas tömeg várta a kihirdetést s lelkesen éljeneztek az új királyt. Különösen a Saint James-palota körül tolongott nagy tömeg, amikor Sir Gerald Willston, a térdszalag-rend lovagja felolvasta az okmányt. Sir Wollston mellett a norfolki herceg állott, háta mögött pedig a lovagrend többi méltóságai, királyi testőrök és udvari főrendek. Mary anyakirályné palotájának, a Malborough-kastélynak egyik ablakából nézte végig a szertartást, míg az új király gyerme-

kei, a kis hercegnők, a Saint James-palota erkélyéről hallgatták meg édesapjuk királlyá való kikiáltását.

Délután 3 órakor (román időszámítás szerint 5 órakor) a harsonások kürtjelei után Sir Gerald Wollston, a király főfegyverhordozója gazdag aranydíszítésű lángpiros ruhában jelent meg s a következő proklamációt olvasta fel:

— Minekutána VIII. Edwárd király Őfelsége december 10-én kelt lemondó okiratában megmásíthatatlan szándékát nyilvánította ki magára és leszármazottaira nézve s kívánsága szerint az okirat azonnal érvényre is lépett. Anglia, Írország, a tengeren túli dominiumok és India uralma a nagy és hatalmas Albert Frigyes Arthur György hercegre száll. Ennél fogva mi,

a királyság egyházi és világi főméltóságai, a londoni lordmayer, a tanács uraival együtt egy szívvel, egy lélekkel királlyá kiáltjuk a nagy és hatalmas Albert Frigyes Arthur György herceget, Anglia, Írország, a tengerentúli birodalmak királyát, a hitvédőjét és India császárárt, akinek mindnyájan hűséget esküszünk, alázattal kérve Istent, akinek akaratából királyok és királynék uralkodnak, hogy adjon urunknak hosszú és áldásos életet és boldog uralkodást.

Délután összeült a törvényhozás mindkét háza, hogy tagjai letegyék a hűségesküt VI. György királyra. Tizenöt év óta ez az első eset, hogy a parlament szombat délután ült össze. Először a speaker olvasta fel a hűségeskű szövegét, majd Baldwin miniszterelnök után 216 képviselő tett esküt.

A FRANCIA KÖZTARSASÁGI ELNÖK KÜLDÖTTE AZ ELSŐ ÜDVÖZLŐ SÜRGÖNYT AZ ÚJ KIRÁLYNAK

Londonból jelentik: Lebrun, francia köztársasági elnöktől a királyi udvarhoz a következő távirat érkezett:

— Trónralépése alkalmából őszinte és mély üdvözléssel küldöm azokat a jókívánatokat, melyeket velem együtt az egész francia nép érez uralkodásának virágzásáért. Kérem szíveskedjék a királyné Őfelségének is tolmácsolni tisztelő hódolatomat. Párizs még ma is annak az emlékeknek a bűbájosa alatt áll, melyet Felségeteknek az itteni gyarmati kiállításakor tett látogatása óta még mindig őriz.

— Országaink teljes bizalmu barátsága az eszmék, törekvések és áldozatok közösségén alapszik, melyet a közjó érdekében együtt átértéztünk és végbevittünk. Ennek a barátságunk nem lehet nemesebb célja, mint az, hogy biztosítsa a nemzetek között a kölcsönös tiszteletet és megértést alapuló békét. Franciaország tudja legjobban értékelni azt a határozott és hűséges odaadást, mellyel Anglia ezt a békeszeretpet sohasem szünt meg teljesíteni. Az egész Franciaország nevében kívánom, hogy az angol birodalom népei boldogságnak örvendhessenek Felségek uralkodása alatt.

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök üdvözlő táviratot küldött VI. György királynak s hosszú és boldog uralkodást kívánt neki.

Londonból jelentik: VI. György király a hadsereghez és hadiflottához külön kiáltványt intézett. Hangsúlyozza benne csodálatát, mellyel a haderő úgy szárazföldön, mint a tengeren és a levegőben betölti hivatását. Kifejezi azt az óhaját, hogy a legszorosabb érintkezésben akar továbbra is maradni a hadsereggel.

VASÁRNAPI IMÁK AZ ÚJ ÉS A VOLT KIRÁLYÉRT

Londonból jelentik: Anglia legtöbb templomában a vasárnapi istentisztelet keretében külön imákat mondtak a királyért és Windsor hercegéért.

VI. György király vasárnap reggel Erzsébet és Margit hercegnők társaságában a Marlborough-palotába hajtatott Mary királynéhoz és a kastély kápolnájában istentiszteleten vettek részt. A királyt és két kisleányát a lakosság elhaladásukkor lelkesen éltette. A királyné könnyebb meghülés miatt nem hagyta el lakosztályát.

A spanyol vörös milícia soraiban zendülés támadt

Barcelonában nyaktilókkal gyilkolnak

Salamancából jelentik: A nemzetiek főhadiszállásán kiadott jelentés szerint a vörös milícia Asturiában súlyos veszteségeket szenvedett. A nemzetiek lelőttek egy vörös repülőgépet, amelynek három utasa: egy angol, egy szovjetorosz és egy spanyol életét veszítette. Azonkívül nagymennyiségű hadianyag is a nemzetiek kezére került. A vörös milícia által megszállva tartott Gijón és Pama de Langrea városokban a folytonos vereségek miatt a hangulat igen nyomott s a vörös milícia soraiban zendülés tör ki. A kegyetlen hideg s a hóviharak megakadályozzák a nagyobb hadműveletek végrehajtását.

Barcelonában a helyzet egyre tarthatatlannabbá válik. Cordobai nemzeti rádióállomás szerint a katalán fővárosban zavargások törtek ki, mert a marxista-kommunista-anarkista vezérek egymás között folytonosan veszekednek. Közölte még a rádió, hogy újabb nyaktilókat állítottak fel Barcelonában és most már nyaktilón végzik ki a halálraítélteket és nem agyonlövészel, mint eddig.

A katalán kormányválságot még nem sikerült áthidalni. A generalidad hétfőn ülést tart és lehetségesnek tartják, hogy ez alkalommal az egész végrehajtó hatalmat átjtszák az anarkista vezérek kezére.

Az ügyvédi kamarák központi választmánya a nyugdíjkérdésről és a nemzetiség arányszámáról tanácskozott

Dr Czeglédy Miklós közlései az ülés lefolyásáról

Oradea. Saját tud. Az ügyvédi kamarák 90 tagból álló országos központi választmánya *Perieteanu*, volt közlekedésügyi miniszternek, a szervezet elnökének összehívására nagyfontosságú ülést tartott a fővárosban. Az oradeai ügyvédek dr *Zigre* Miklós dékán és dr *Czeglédy* Miklós választmányi tag képviselték. Munkatársunk kérdéseire dr Czeglédy Miklós a következőket mondotta el:

A központi választmányh árom kérdésben volt hivatva döntést hozni: 1. Költségvetés. 2. Az ügyvédi nyugdíjtörvény és szabályzat módosítása. 3. A román faji túlsulynak az ügyvédi kamarákban való biztosítása végett törvényalkotás követelése.

A gyűlés az igazságügyi palota nagytermében folyt le. Szombaton délután csak 35 választmányi tag jelent meg s így nem volt a gyűlés határozatképes. Az elnök indítványára mégis letárgyalták a nyugdíjtörvény módosítására vonatkozó indítványokat, azzal a fenntartással, hogy a megállapodásokat a határozatképes választmány elé terjesztik. Egyhangulag azt javasolták, hogy nyugdíjra jogosító életkort 65 évről 60-ra és a 35 éves szolgálati időt 30 évre szállítsák le. Vita merült fel,

hogy milyen mértékben részesüljenek a nyugdíjból a régi ügyvédek, akiknek a törvény csak 1935-ben biztosította nyugdíjat s addig csak a nyugdíj felére terjedhető segélyt kaphatának, bármennyi szolgálati év után. Igen sokan osztották véleményemet — folytatta Czeglédy — hogy meg kell adni a nyugdíjat már 1937 január 1-től a szolgálati évek alapján minden ügyvédnek, akit az megillet. Dr *Zigre* Miklós is e vélemény mellett volt, de a nyugdíjalap teljesítőképességét véve figyelembe, legalább a felösszeg megítélését indítványozta. Továbbiakban a nyugdíjalap növelésére az ügyvédi helyleg felemelését és a lóerős fokozottabb ellenőrzését határozta el a választmány.

A legérdekesebb tárgy persze a román elem túlsúlyának biztosítására vonatkozó indítvány volt. Ebben az ügyben azonban részletekbe nem bocsátkozhattak, mivel az ország ügyvédi kamaráinak még csak a kisebbik része nyilvánította véleményét és azok sem közgyűlésen, hanem választmányokban. A mostani központi választmányi ülés kimondta, hogy e kérdésben minden kamara köteles február hó 7-én közgyűlést összehívni s az így beérkező vélemények alapján fogják majd a kérdést letárgyalni.

Ellelejtett évlorduló

— Százötven éve született Fáy András —

Az idei András-napon a szokottnál több okunk lett volna arra, hogy elszálljunk lélekben egy kripta mélyére, ahol csöndesen, elhagyatva, majdnem elfeledve alussza álmát Fáy András, a legderekabb magyar.

Ez évben volt százötven éve annak, hogy a zemplénmegyei Kohányban meglátta a napvilágot a jó és bölcs Fáy András, magyar fajtánknak egyik legkittünőbb, legnemesebb fia.

Hogy ki volt és mit alkotott, szinte lehetetlen vázlatosan elmondani.

Miután Pesten ügyvédi oklevelet szerzett s egy ideig a vármegye szolgabírája volt, 1823-tól kezdve egészen az irodalomnak s a társadalmi tevékenységnek szenteli magát.

Rövidesen az ország egyik legtekintélyesebb vezérférfiát tiszteli benne. Bámulatos gyakorlati érzékével, széleskörű ismereteivel és nagy fogékonyságával még Széchenyi előtt felismeri a magyarság elmaradottságának okait. Széchenyi fellépte után mint ennek egyik legodaadóbb híve vesz részt cselekvőleg a kor minden művelődési és társadalmi mozgalmában. A Nemzeti Színház telkének megszerzésével ő teszi lehetővé a magyar színeszet állan-

dósítását. Legnevezetesebb alkotása a Pesti Hazai Első Takarékpénztár. Hogy mit jelentett ezt abban az időben létrehozni, semmi sem mutatja jobban, mint az, hogy még Széchenyi is lehetetlennek gondolta ennek a megvalósítását. Sokáig, önzetlen, társadalmi munkálkodásért méltán nevezte Fáy Szemere Pál annak idején „a haza mindenesének”. A tréfának szánt elnevezés Fáy András derékiségének legszébb és legirgazabb elismerése lett.

Rendkívül hasznos közéleti tevékenysége mellett szorgalmas munkása az irodalomnak is. Sok-sok értekezésen és röpiraton kívül fölválta írt elbeszélést, regényt, vígjátékot és történelmi drámát. De népszerűségét és országos híret meséinek köszönheti. Ezek irodalmi sikerénél társadalmi hatásuk még nagyobb volt. Pest megyének egyik gyűlésén (1838) Széchenyi István nyíltan vallotta, hogy „a honi reform teendőire nézve az első eszmét, akaratot, önelzárását Fáy András meséi ébresztették föl benne”.

Amint Fáy Andrásnak egész életéből, remekbe írt meséiből is ugyanaz a mély emberi érdeklődés és törekvés jelentkezik újra és újra: hasznát-javát akarva a közösségnek, boldogabbá s jobbá tenni a hazát és az emberiséget. De boldogabbá tenni az embert s az emberi sorsot változtatni csak megfelelő befolyással, neveléssel lehet. Meséi mellett híres

Nagy ünnepek keretében leplezték le Lucaciu Vasile szobrát

Satu-Mare. Saját tud. Dr *Vasile Lucaciu* volt sisesti görög katolikus plébános, neves román politikus érc-szobrát vasárnap leplezték le Satu-Maren. fényes ünnepség keretében. A négy és fél méter magas szobor, mely öt méteres talapzaton áll, *Medrea* bucaresti szobrászművész sikerült alkotása s dr *Vasile Lucaciu* kereszttel a kezében, reverendával, köpennyel a vállán ábrázolja. Bucarestből különvonat hozta *Inculet* helyettes miniszterelnököt, dr *Pop Valér* ipari és kereskedelmi minisztert, *Mosoiu* Tiberiu alminisztert, akikkel dr *Vasile Matei*, a szenátus alelnöke, *Petre Ghiatá* képviselő és *Stelian Popescu* érkeztet Satu-Marera. Az ország minden részéből különvonatokkal mintegy negyvenezer ember vonult fel a szoborleplezési ünnepélyre.

Vasárnap reggel fél kilenkor a vasuti állomáson hivatalos fogadtatás volt, ahonnan az előkelőségek az új megyepalotához vonultak, amit rövid szertartás után felavattak.

Tizenegy órakor dr *V. Lucaciu* szobra előtt dr *Russu Aelxandru* baia mare-i görög katolikus püspök istentiszteletet tartott, amelynek keretében szentbeszédet mondott.

Dr *Popovicu Nicolae* oradeai görögkeleti püspök a román püspöki kar nevében beszélt és kihangsúlyozta, hogy a mai nap az egyetemesség románság ünnepe.

Dr *Pop Valér* ipari és kereskedelmi miniszter, aki a szobrot leplezte, dr *Lucaciu* pályafutását vázolta. *Vasiliu Matei*, a szenátus alelnöke szenátus és a *Mihai Viteazul* rend nevében beszélt, majd *Petre Ghiatá* a képviselőház részéről szólalt fel.

Stelian Popescu, a revízióellenes liga elnöke volt a következő szónok. *Ionel Pop*, a bucaresti Sava Liceum igazgatója felolvasa *Jorga* Miklós levelét. *Barbul* Jenőné a Román Nőegyletek Szövetsége képviselőjében koszorút tett a szobor talapzatára. Dr *Ardelean Octavian* vármegyei prefektus beszéd kíséretében átadta dr *Benea* Stefan polgármesternek a szobrot. Dr *Seles* Eugen az Astra közművelődési egyesület nevében beszélt. *Lucaciu* Epaminonda, dr *Vasile Lucaciu* fia a család nevében mondott köszönetet.

A beszédek elhangzása után, amit a bucaresti rádió is közvetített, a közönség elvonult a miniszterek előtt, majd a Daciában ötszázterítékes közélet volt. Délután a revízióellenes egyesület gyűlést tartott a színházban, ahol este műsor zárta be a szoborleplezési ünnepséget.

Bélték-házában, ebben az első magyar társadalmi regényében is ezt mutatta meg. De a nemzetnevelés nagy művét szolgálva külön e célra írt szakmunkákban, rendszeres elmélkedés formájában is újra és újra előadja a nevelésre vonatkozó bölcs nézeteit.

Fáy csakugyan az volt, aminek Szemere Pál tréfásan nevezte: „A haza mindenesé”. Józan, gyöngéd, nemes lelkével mindvégig a megye és a haza alázatos, egyszerű polgára, tekintetes táblabírája maradt. Ő, akiben „vidám bölcslet” látunk, így beszélt magáról: „Használni vala élttem minden törekvése, jelszava”. S a nemzetnek igazságos kegyelettel el kell ismernie, hogy joggal írhatta egykor: „Mindig jót akart, jóért fáradozott: ezt vessék sírom kövére!”

Emlékét nem hirdeti emlékmű a nagy nyilvánosság előtt, csak egy egyszerű márványlap, pedig Fáy András egy valóban nemzetnevelő és nemzetvezető pater patriae volt.

Bizonyos, hogy ott az ő helye nemzetünk legjobbjai között. Egy igazságos nemzeti közfelfogás szellemi Pantheonjában a legnagyobb magyar, Széchenyi, a legbőlebb magyar, Deák, a leglelkesebb magyar, Kossuth mellett, legalább is a második körben, ott áll számunkra mint fajunk nagy büszkesége és biztató ígérete: Fáy András is, a legderekabb magyar.

Uj ötszázleieseket bocsátott ki a Nemzeti Bank

Bucurestiből jelentik: December 15-én a román Nemzeti Bank új 500 leies bankjegyeket hoz forgalomba. Az új bankjegy rajza ugyanolyan lesz, mint a most forgalomban levő zöldszínű ötszáz leiesnek csak a papír színe és a rajz színezése lesz más.

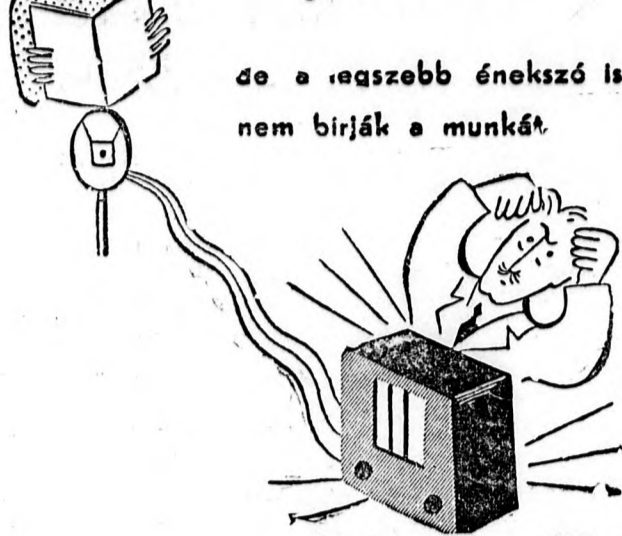
Az új bankjegy leírása a következő:

Világos-fehér, vékonyabb és selymesebb fogású papírból készül. A rajzok színezése a pénz két oldalán: sárga, világos kék, sötét kék. A bankjegy nagysága 157×85 mm, beleértve a papír fehér szegélyét is. A rajzok nagysága 147×75 mm. és 140×66 mm.

Az uralkodó arcképe is más az új pénzen, mint a régien. Arca erősebben oldalt fordul s a király a hegyi vadászszed egyenruháját viseli. A víznyomáson Traian feje valamivel nagyobb, de a körötte levő fénykör éppen olyan átmérőjű.

Az új ötszáz leiest fokozatosan helyezik forgalomba s helyette kivonják a nagyalku régebbi ötszázleies bankjegyeket. Így hát ezentúl a zöldszínű régi és a fehér színű új 500 leies marad váltóforgalomban.

Önagysága nem hibás...

de a legszebb énekszó is eltorzul, ha a csövek nem bírják a munkát.

UJ TUNGSRAM CSÖVEKSEL

ismét remekül szól
rádiója.

Vásároljon

Tungsrám rádiócsövet csaksi eredeti pecsételt csomagolásban.

Windsor hercegének gyorsutazása országokon keresztül

Kerülte a találkozást a közönséggel

Londonból jelentik: VIII. Edward angol exkirály, aki szombat este óta Windsor hercege, már messze jár hazájától. Amióta az angol szigetet elhagyta, vasárnap este már a harmadik országban robot vonata. Szombat délután Boulogne-sur-Merbe érkezett a hadihajón, amellyel elhagyta egykori országát. Edward, úgy látszik, senkivel sem akart találkozni, mert estig nem hagyta el a hajót és csak akkor szállt partra a francia kikötőben, amikor már ott állt a csukott autó, amely a volt királyt a pályaudvarra vitte.

A gépkocsi mögött két autó is sorakozott: zsufova francia titkosrendőrökkel. Nyolc óra előtt néhány perccel Windsor hercege titkárával elhagyta a hajót és azonnal beugrott a gépkocsiba, amely a következő percben már el is indult és a pályaudvarra robotott. Utrakészen állt ekkor már a menetrendszerű vonat: az Arlberg-expressz. A szerelvényhez egy külön hálókocsit csatoltak, amelyet Windsor hercege bérelt. A herceg és titkára sietve beszálltak a vasuti kocsiba, de az ajtóból még visszafordult Edward és búcsúzóul kezetszorított az angol konzullal, aki kijött tiszteletére a pályaudvarra.

Pont nyolc óra volt, amikor kirobotott a pályaudvarról a vonat, amelynek lefüggönyözött ablaku hálókocsijában a volt angol király utazott idegen országokba.

A vasárnapra virradó éjszaka során az Arlberg-expressz elhagyta Franciaország földjét és átrobotott a svájci határon. Reggel félhet órákor, félórás késéssel futott be az expressz-vonat a bázeli pályaudvarra. Annak ellenére, hogy kora reggel volt és Anglia volt uralkodója szigorú inkognitóban utazott, meglehetősen nagy tömeg jött ki a pályaudvarra, hogy lássa Windsor hercegét. A kíváncsiak azonban csatlódtak, a hálókocsi ajtaja nem nyílt ki és egy

pillanatra sem lebbentek fel a függönyök: Edward, úgy látszik, még aludt és nem mutatkozott az ablaknál.

Rövid idő múlva már továbbrobotott az expressz és néhány perccel nyolc óra után bebotott a zürichi pályaudvarra, ahol VIII. Edward exkirály ugyancsak nem mutatkozott. Az útvonal svájci részén egyetlen állomásnál sem jelent meg az ablakban.

MEGÉRKEZÉS AUSZTRIABA

Bécsből jelentik: Az expressz, amelyen Windsor hercege utazik, vasárnap reggel 6

Windsor herceg, Anglia volt királya.

órakor osztrák területre ért és délben keresztülrobotott Innsbruckon.

Az osztrák főváros, amely már a délelőtti órákban megtudta, hogy Ausztriában van VIII. Edward, hallatlan izgalomban várja az exkirályt. Bécs tele van a legkülönbözőbb hírekkel arra vonatkozólag, hogy hova igyekszik Windsor hercege. Két kombináció tartja magát erősen.

Az egyik ezek közül az, hogy Windsor hercege Bécsen keresztül Tírol egyik üdülőhelyére, Kitzbühelbe utazik, ahol néhány hetet tölt téli sportolással. Emellett a kombináció mellett szól, hogy köztudomásu, hogy Anglia exkirálya szenvedélyes siető és Kitzbühelhez szép emlékek is fűzik: a mult esztendő-

ben egy alkalommal — éppen mielőtt Budapestre érkezett, néhány felejthetetlen hetet töltött a tiroli fürdőhelyen — Mrs. Simpson társaságában.

A másik, ennél még valószínűbbnek látszó hír Windsor hercegének legközelebbi terveiről az, hogy Bécsből, ahol néhány órát tölt, autón a Wiener-Neustadt közelében lévő Potenstein mellett enzersfeldi Rotschild-kastélyba robot, hogy itt néhány hétre régi barátjának, báró Rotschild Jenőnek vendége legyen. Anglia volt királya egy alkalommal már néhány napot báró Rotschild Jenő kastélyában töltött és itt egy pompásan sikerült vadászaton vett részt. A beavatottak tudni vélik, hogy báró Roschild Jenő meghívta kastélyába Anglia volt királyát, közvélemény lemondása után, amikor Edward még hazájában tartózkodott.

Az egykori császárvárosban sokat beszélnek arról, hogy az exkirály Ausztriában esetleg találkozni fog jövődöbeli feleségével, Mrs. Simpsonnal, aki szombatra virradó éjjel autón hagyta el a cannesi Rogers-villát.

SIMPSON ASSZONY IS AUSZTRIABA ÉRKEZETT

Bécsből jelentik: Vasárnap délután 5 óra 50 perckor a menetrendszerű expresszvonat, amelyhez Edward különvagonját kapcsolják, Salzburgba érkezett, majd folytatta útját Bécs irányába.

Ausztria fővárosa lázas izgalomban várja Windsor hercegét. Óriási szenzációt keltett az a hír, hogy Ausztriába, Sonnbergbe érkezett Cannesból autón Mrs. Simpson. A hír szerint az angol exkirály jövődöbeli felesége Edward jóbarátja, Habsburg Antal herceg sonnbergi kastélyában lakik. Ezek szerint Edward, miután éjszaka vonata menetrendszerűen megérkezik Bécsbe, azonnal autóra száll és Sonnbergbe robot, ahol ő is Habsburg Antal vendége lesz. Más verzió szerint egy napot Bécsben tölt a volt angol király, mert meg akarja fűlet vizsgálatni Neumann Henrik professzorral, aki őt már a nyáron is kezelte, amikor még mint király Bécsbe érkezett.

A WINDSORI HERCEG KÉRI, HOGY HAGYJÁK PIHENNI

Bécsből jelentik: Edward, volt angol király hétfőre virradó éjszaka megérkezett a West-banhofra. Már a késő este óriási közönség tódult ki, hogy láthassa az érkezőt. Megjelent az angol követ is az Edward előtti tiszteletgésre. A herceg megengedte az újságíróknak, hogy lefényképezzék, de senkinek sem nyilatkozott.

Kiséretének egyik tagja kijelentette, hogy Edward hercegnek nincs közölnivalója. Rádióbeszédében mindent elmondott s most fáradtan csak azt kéri, hogy tekintsek magánembernek s hagyják pihenni.

A windsori herceg egyébként még az éjszaka folyamán gépkocsin Enzersfeldre, Rotschild Jenő kastélyába utazott.

Gerely Jolán:

Hivatás vagy robot

(A dolgozó leány)

Ara 110 lei és portó.

Kapható könyvosztályunkban

Hőforrás tört fel egy gémeskútban Timisoara külvárosában

A negyvenfokos héviz gyorsan hűlni kezdett s lehültek tőle a vérmes remények is, amelyek egy fürdővárosról álmოდztak. Geológusok a legutóbbi földrengessel hozzák összefüggésbe az érdekes jelenséget.

Itt a hőforrás, ott a hőforrás, hol a hőforrás?!

Timisoara. Saját tud. Kinn a Sagi-úton, a város határához közel, nagy szennzációról tárgyalnak az emberek. Egy Ardelean József nevű fuvaros lakik ott egy kis kertés házban. Az udvaron és a kertben is van egy-egy kútja a gazdának s az egyik kút szolgáltatja most a váratlan szennzációt. A kút vize márcól-holnapra felmelegedett, sőt állítólag a negyven fokos meleget, is elérte.

Gémes-kút a szennzáció középpontjában.

A szennzáció középpontjába került kút — egyszerű gémeskút. Ugy kilenc-tíz év előtt ásták és becsülettel, kötelességtudóan szolgáltatta a jó ivóvizet... Ardelean József meg a háza népe, ennek a kútnak a vizét itták s ezzel itatták a lovakat is. Legutóbb pedig, hogy a közelben új textiltárgyakat építenek, a kőművesek is onnan vitték az ivóvizet. A napokban aztán a kötelességtudó kút — megfélekedett a kötelességéről. Váratlanul megromlott, élvezhetetlen lett a vize...

Ugy esett, hogy Ardelean késő éjjel tért haza valami fuvarból.

— Csuda szomjas vagyok — mondotta a feleségének — hozdál egy korsó friss vizet.

Az asszony fogta a korsót, kiment az udvarra, felhúzza a kútból a vödört, megtöltötte a korsót s az asztalra állította. A társadt fuvaros nagyot akart inni, de alig hogy szájához emelte a korsót, rögtön lecsapta.

— Mitéle dolog ez? — förmedt haragosan az asszonyra. — Ezt a vizet nem a kútból, hanem a tűzhelyről hoztad!

— Frissen merítettem — bizonygatta egyre az asszony. A fuvaros azonban nem hitt a feleségének, szót szó követelt és csúnyán összeveszték.

És mégis, a fuvarosnak volt igaza: a víz valóban meleg volt...

Másnap, korán reggel mások is bosszankodtak a víz miatt.

A közelben dolgozó kőművesek vízért jöttek s amikor munka előtt egy-egy frissítő kortyot akartak inni, meghökkentek. Meleg, tültségosan is meleg volt a víz. Ők persze tudták, hogy a víz akkor került ki a kútból, hiszen maguk merítették. Meglepte őket a furcsa jelenség és el is mondták a tapasztalataikat Wolf Mihály építésznek, aki szintén meggyőződött arról, hogy a kút vize teljesen meleg és ügykezett is annak nyitjára jutni.

„Második Calacea...”

Ez néhány nappal ezelőtt történt. Ardeleanék haragja, meg a munkások bosszankodása is nagyot változott azóta. Az építész egy vegyészről megtudta, hogy méz- és szén-savtartalma van a hirtelen melege vált kútvíznek. Amely aztán egészen negyven fokig felmelegedett volt. Mindenféle próbát, vizsgálatot tartottak. Megállapították elsősorban, hogy Ardelean József fuvaros udvarán a két kút közül csak az egyiknek változott meg a vize. A kert végében lévő kút ma is változatlanul friss vizet ad. A szomszéd udvarban is van egy kút és annak is természetes hideg a vize. Százötven méternyire, ahol a Herzog-féle textiltárgyár építik, negyvennyolc méter mélységű kútát fúrták nemrégiben. Ennek a vize sem meleg. A nagy érdeklődés tehát nőttön-nőtt a környéken a héviz iránt.

Az új kút a nagy szennzációját

RACHMANOVA

Felvaszon propaganda kiadás 100 lef. Kapható a Magyar Lapok könyvostályában. — Rachmanova megjelent és kapható művei: Szerelmek, cseka, halál. Házasság a vörös viharban. A bécsi tejesasszony, Gyermekek.

Gvár, ahol az új embert várják

Ez a kút a nagy szennzációját

— No szomszéd, magából gazdag ember lesz — mondotta valaki. — Mit lehessen tudni, második Calacea lesz a maga telke. Hőforrás, gyógyfürdő: nem kell ezentúl naphosszat fuvarba járni!

Persze, hogy ez szeget ütött a fuvaros fejébe!...

Hogyan keletkezett annakidején a banati fürdőhely.

Tekintettel arra, hogy Calaceaát emlegették, érdemes felemlíteni, hogy bizony ott is nem kevésbé bosszankodtak eleinte, amikor rábukkantak a hőforrásra. Egy vagy nyolc kilométernyire van Meridorfótól, egy magaslaton. Annakidején báró Sina-birtok volt a tanya. A tanyán évek óta kútakat kerestek. Mindíg össze fogtak a munkába, amikor a földet már nem volt mit dolgozni. A kútfúrónak segédkeztek aztán a béresek is. Jó pár száz méternyire jutottak a föld gyomrába, amikor egyszerre vízre bukkantak. Csakhogy micsoda meleg víz volt az! Jóformán nem lehetett semmi hasznát venni. Inni nem lehetett belőle

Régi vágyalom a gyógyfürdő gondolata, de kevés szerencséje van a városnak

Persze, a „timisoarai hőforrás” vagy „gyógyforrás” pazar gondolata is alábbszállt. Ugyilátszik ebben szerencséje a városnak. Már régebben is volt eset rá, hogy eféle gondolatok kísértettek. Volt eset, amikor lázban volt mindenki: világhírű fürdőhely lesz a városunkból. Ennek, igaz, már negyvenkét éve. Akkoriban a székesegyház előtti téren bugygyant elő a hővíznek hitt forrás, ott, ahol már száz évvel ezelőtt is vizet kerestek. 1832-ben Hentzi őrnagy, várépítési igazgató kezdett egy ártézi kútát fúrni. Ötvenöt méternyi mélységig jutott el, de a munkát nem fejezte be. Elhelyezték Hentzit. Ugyanaz a Hentzi volt ez, aki később, 1849-ben Budavárát védelmezte a honvédek ellenében és el is esett a várban. A negyvenkét év előtti kútfúrás már eredményesebb volt, mint a közel kétszáz év előtti. Négy évig állt akkoriban azon a téren egy titokzatos bódé. Körülötte föld, sár „ázsiai állapot”, — amint az egykorú újságcikkek mondják. Hol dolgoztak, hol nem. És végre — ki mondta volna? — a városban futótűzként terjedt el a hír: *Víz! Víz!*

Közönséges víz, amely mégis „gyógyít”.

Víz a Dómtéren! Mégpedig magától felszökkenő vízi Valóban, hatalmas vízszugár tört elő a földből, valami különös gázzag terjedésével s amikor valaki lánggal közelgett a vízszugárhoz, egyszerre hatalmas tűzszugár kerekedett és égett, vagy két-három napig, a vízzel együtt feltörő gáz!

Talpon volt akkor az egész város. Terveit után szöttek. Világhírű gyógyfürdő lesz Timisoarán — volt a jelszó. Gáspár János dr neves szakember, akkoriban főreáliskolai tanár, vegyelemzte a vizet. „Az elemzés adatai szerint a dómtéri ártézi kút vize sós, vasas, alkalikus víznek volna tekinthető, melyből sajnos a szabad szén-sav hiányzik, minnek folytán a vastartalom azonnal kiválik” — állapította meg; ivóvíznek nem alkalmas, mosásra, főzésre nem jó: friss állapotban, savanyú borral élvezve, nátriumcarbonat és bicarbonat tartalmánál fogva „pótolhatja az ásványvizet”.

Mindössze ennyi — igazán nem sok. Nem is lett Timisoarából fürdőváros. Csak manapság, nyáron: amikor mindenki kimegy a — Begastrandra...

Nem gyógyforrás az, ami a székesegyház előtti téren van.

A város idővel alacsony cementfallal kerítette be a helyet, ahol a víz felszökik, sőt vagy négy méter mélyre sülyesztette a kút száját, hogy ne szökjön túlságosan magashoz — negy-száz és egynéhány méternyi mélységből még ma is feltör az a víz, huszonnégy fok meleg — de nem gyógyhatású.

Mindamellett ma is vannak, akik rend-

és a barmot sem lehetett utáni vele. Nagy volt a bosszúság, csak az asszonyok örültek, amikor mosás volt... De híre ment ám a hővíznek s egyszer egy parasztszekér állott meg a hővíz kútnál. Beteg ember szállt le róla. Kísérői pedig mosóteknőt emeltek le a kocsiról. Megtöltötték a teknőt meleg vízzel s beleültették a beteget. Az megfürdött s aztán kocsi-ra szállva, hazatért. Mulatságos dolognak tartották Calaceaán ezt az egész „cirkuszt”. De hovatovább egyre többen jöttek fürödni... S hogy egypár év eltelt, észbekaptak, hohó, itt keresni is lehet és így keletkezett Calacea-fürdő. Főleg kőszvényesek látogatják.

Ahogy felmelegedett, úgy ki is hűl...

Ardeleanéknak is most már nem egy terv fordult meg a fejükben a hévizforrással kapcsolatban. Büszkére lettek kútnaknak hirtelen melege vált vizére. Azonban — kiszámíthatatlan, szeszélyes és furcsa ez a kút... Még csak nemrég bosszúságot kellett meleg vízzel, most meg egyszerre kezdett „kihűlni” a vize. Napról-napra kisebb lett a víz hőfoka. Ardelean József nagy fejszoválások között bár, de ezentúl is befogta korán reggel a lovait és elment munkába. A felesége azonban inkább ráér. Allandóan ott tartózkodik a kútnál. Méregeti a vizet, egyre felhúzza a vödört és a kezét a vízbe mártogatja. De a víz lassanként kihűl és talán többé nem is lesz olyan meleg, mint amilyen még néhány nappal ezelőtt volt. Melegnek most is meleg még, — de hol van már attól a negyven foktól...

Ott áll az asszony a kútnál és bámúlja szomorúan a vizet. Már azt is megállapította, hogy a víz hirtelen fel-felbugyog néha és állandó, sűrű gőzölgés tapasztalható, de a régi hőfokot csak nem éri el.

szereken visznek, naponta ebből a vízből. Kinek a gyomorhaját kúrálta ki, kinek a szemét gyógyította meg...

Érdekes, mindenesetre, hogy a szakemberek a vegyvizsgálat adatai alapján még ma is azt állítják, hogy nincs semmi gyógyhatása.

Szén-savas forrás a közelben?

De térjünk vissza Ardeleanék kútvízéhez. Az a vélemény, hogy amikor a szomszédos építkezés alkalmával, a negyvennyolc méternyi mély kútát fúrták, a leendő gyártelep udvarán, még felsőbb rétegekben valami hőforrást nyitottak meg, anélkül azonban, hogy tudták volna róla s ennek vize a laza homokrétégen keresztül átszivároghatott Ardeleanék kútvízébe.

De miért nem a másikba is?

Geológus-szakember szerint az is megeshetett, hogy valamely földréteg, amelyben szén-savtartalmú víz futott, talán még a legutóbbi földrengések idején más réteggel keveredett és valahogyan szabadabb lett bizonyos szén-savmennyiség — ami aztán a víz felmelegedésével járt. Lehetőséges, hogy tényleg előfordul e vidék talajában szén-savtartalmú hőforrás, amely valamelyes geológiai összefüggés révén rövid időre jelentkezett...

Bizonyosat azonban nem lehet tudni. Még arról sem, hogy megvizsgálják-e ezeket a szakszerűen a talajt?

... Ardeleané pedig egyre várja, hogy az udvarokon lévő kút, amelynek vize oly váratlanul melegegedett fel, újra felmelegedjék s a kezét szorgalmasan mártogatja a vödörbe...

Schiff Béla.

FIATAL ANYAK RÉSZÉRE

FONTOS ÉS TANULSÁGOS KÖNYVUJDONSÁGI

A fiatal anya

Orvosi tanács fiatal asszonyoknak.

Írta: dr FÜLDES LAJOS főorvos.

Nekülözhetetlen tanácsok minden fiatal anya számára. A tartalmából: Az anyáról — Általános ismeretek — Tudnivalók a terhesség körül — Belső vizsgálat — Szülésznők — A szülés — Tudnivalók a szülés alatt és után — A gyermekágy — A méhenkívüli terhességről — A magtalanság — Az újszülött és a csecsemő — A szoptatás — A tej minősége — Mennyit szabad szoptatni? A hett súlygyarapodás — Az anya tejbőségének fokozása. stb., stb., stb.

Ára 95 lef és portó.

Kapható: Kiadóhivatalunkban.

Lehengerelem a drágaságot! Olcsó karácsonyi árainkkal!

Gyapju georgette dupla széles métere	98 Lei.
Divat ruha selyem métere	98 „
Taffet selyem métere	109 „
Angol ruha bársony métere	159 „

Divatszövetek, téli mosóárúk, dejalinok, vászonárúk
olcsó elárusítása

MARKOVITS női divatárubázában
Oradea, Reg. Maria tér 3.

Katonai lázadás tört ki a kínai nemzeti csapatok között

Fogságba vetették a nankingi nemzeti kormány parancsurát, Csang-Kai-Sek tábornokot. — A lázadók az orosz szovjetekkel való együttműködést és Japán ellen háborút követelnek

Amíg Európában az angol király szerelmek körül andalognak az emberek és Genfben az óriáskigyóvá dagadt spanyol kérdés felett kötött a Népszövetség tanácsulása, távol-keleten olyan súlyos események játszódtak le, melyek nagyon könnyen megbolygathatják az egész világ nyugalalmát. A szovjetek pénze Kínában cőlbatalált. A kínai hadsereg egyrésze fellázadt és foglyul ejtette saját főparancsnokát.

Habár évek hosszú során át hozzászoktunk ahhoz, hogy a Kína tájékán történő eseteket nem vegyük túlságosan komolyan, ez az esemény most mégis megdöbbentő, mert nyilvánvaló, hogy ezuttal nem elszigetelt rablókalandról vagy háborus vállalkozásról van szó, hanem olyan megmozdulásról, amelynek háta mögött a maga világforradalmi akarásával ott állt a szovjetek birodalma. Természetesen nehéz előre megjósolni, milyen következményeket von maga után a távol-keleti vizzály újabb fellobbanása. Lehetséges, hogy könnyen és gyorsan elsimul majd, de lehet, hogy Csang-kai-Sek tábornok elfogatása történelmi események sorozatát nyitja meg.

Alábbiakban részletesen beszámolunk legújabb táviratunk alapján a távol-keleti eseményekről:

CSANG-KAI-SEK A MANDZSURIAI DIKTÁTOR FIÁNAK FOGSÁGÁBAN

Londonból jelentik: A kínai köztársaság hadseregének egyes csapattestei fellázadtak a kormány ellen. A lázadók foglyul ejtették a hadsereg főparancsnokát, Csang-Kai-Sek tábornokot. A tábornokot a lázadók magukkal hurcolták és bebörtönözték. Egyes hírek szerint Csang-Kai-Sek élete is veszélyben forog.

A kínai eseményekről nehéz tiszta képet szerezni, mert Nanking és Sanghai között a telefonösszeköttetés megszakadt. Így csak keireülő úton érkező jelentésekből lehet kihámozni az eseményeket.

Eszerint Csang-Kai-Sek tábornokot akkor fogták el a lázadók, amikor egy fürdőből hazafelé igyekezett. A tábornokot Hueng-Szen-Szi állomáson tartóztatták fel és ejtették foglyul fellázadt csapatai.

A lázadók élén Mandzsuria egykori diktátorának, Csang-Szo-Lin tábornagnak fia, Csang-Hszü-Liang tábornok áll, aki mintegy háromezer katonát gyűjtött maga köré és csapataival Sziang-fu városkában sáncolta el magát.

A KINAIK LEGNAGYOBB NEMZETI POLITIKUSA

Sanghaiból táviratozzák: Egyes elterjedt hírek szerint a lázadók Csang-Kai-Sek tábornokot meggyilkolták. Csang-Kai-Sek a kínai nemzeti haderők főparancsnoka volt, aki a nankingi nemzeti kormánynak olyan irányítója volt, mint amilyen a néhai Pilsudski, avagy Rydz Smigly a lengyel kormánynak. A kínai nemzeti diktátor felfogása az volt, hogy Kínának össze kell fognia Japánnal a kommunista Oroszország ellen. A mostani felkelésnek

éppen az az oka, hogy egyesek elégedetlenkedtek a tábornok japánbarát politikájával.

Későbbi táviratok megcáfolják Csang-Kai-Sek kivégzését és azt jelentik, hogy a tábornokot csupán szigorú felügyelet alá helyezték a felkelők.

Londonból jelentik: A nankingi kormány midőn tudomást szerzett az eseményekről, felszólította a felkelőket, hogy engedjék szabadon az elfogott főparancsnokot. A felkelők nem engedelmeskedtek a felszólításnak, hanem részletes jegyzékben közölték a kormánynál feltételeiket. A lázadók három pontja a következő:

1. Indítsa meg a kormány Japán ellen azonnal az ellenségeskedést.
2. Szerezze vissza sürgősen Japántól az Észak-Kínából kiszakított területeket.
3. Teremtse együttműködést a kormány a kínai kommunistákkal és az orosz szovjetekkel.

Midőn a nankingi kormány kézhez kapta a felkelők feltételeit, válaszképpen azonnal csapatokat és husz repülőgépet küldött a fel-

Jugoszlávia és Magyarország között fejlődik a barátságos viszony

Uj kereskedelmi szerződés útján jelentősen megkönnyítik egymás között a gazdasági forgalmat

Budapestről jelentik: A magyar és jugoszláv kapcsolatokban utóbbi időkben állandóan fokozódnak a barátságos közeledés tünetei. A magyar és jugoszláv viszonyban beállott változásnak egyik kifejező állomása december 19-én, szombaton a zeneakadémiában megtartandó magyar-jugoszláv irodalmi est. Ugy jugoszláv, mint magyar körökben nagy érdeklődés mutatkozik az érdekes irodalmi-est iránt és a magyar-jugoszláv barátság kimélyülésének egyik fontos előmozdítója lesz a jugoszláv irodalmi nagyságok bemutatkozása.

Amíg az irodalmi közeledésnek ez a jelentős megnyilvánulása Budapesten fog lejátszódni, addig kereskedelmi és gazdaságpolitikai szempontból rendkívül fontos és messze kiható tárgyalások nyertek befejezést most Belgrádban. A tárgyalásokat egy magyar küldöttség folytatta Urbánics kereskedelmi miniszterrel. A magyar küldöttségnek Nickl Alfréd rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter volt a vezetője.

Eddig is volt kereskedelmi szerződés a két állam között, de gyakorlatilag nem volt jelentősége, mert a devizakorlátozások és egyéb

kelők ellen. A viszonyokkal ismerős körökben azonban úgy látják, hogy a felkelők elleni csapatok kiküldése nem sok eredménnyel járhat, mert a lázadás egyre jobban terjed és félő, hogy a kiküldött csapatok is a lázadókhoz pártolnak.

JAPANBAN A HÁBORSÚSPÁRT KERÜL URALOMRA

Tokioból jelentik: A japán fővárosban nagy izgalmat keltettek a kínai események. Úgy vélik, hogy a lázadás háta mögött az orosz szovjet áll, amely régóta mesterkedik azon, hogy Kína és Japán közt zavart keltsen. Valószínűnek tartják, hogy a mozgalmat a szovjet pénzeli.

Arita külügyminiszternek, aki a békés politika híve volt, az állása megrendült, sőt valószínű, hogy az események elsöprik az egész Hirota-kormányt is. Tokióban újra mindjobban erősödik a háborus párt, amely a lázadáson keresztül megnyilvánult orosz kihívásra megfelelő módon szeretne választ adni.

VÁLASZ A NÉMET-JAPÁN EGYEZMÉNYRE

Rómából jelentik: Az olasz sajtó részletesen foglalkozik a távol-kínai eseményekkel. Megállapítják, hogy Oroszország már régen pénzeli a kínaiakat, de az eseményeket most a nemrég létrejött német-japán kommunista-ellenes egyezmény robbantotta ki. A szovjetek így akarnak választ adni az önvédelmi egyezményre.

A *Messageo* hosszabb cikket ír és szintén megállapítja, hogy orosz aknamunka hívta életre a kínai lázadást. Igen érdekes a *Voce d'Italia* cikke, amely éles támadást intéz Szovjet-Oroszország ellen. A lap azt írja:

— A szovjet Spanyolországtól Kináig ugyanazokkal a módszerekkel dolgozik és ugyanugy akarja elérni a világ forradalmasítását.

NAGY SEREGET KÜLD A ZENDÜLŐK ELLEN A NANKINGI KORMÁNY

Pekingből jelentik: A peking-tukei vasutvonalat a nemzeti kormány teljesen csapat-szállításokra használja s a kommunistaellenes csapatok gyors menetben nyomulnak előre. Nankingi jelentés szerint a kantoni kormány bizalmáról biztosította a központi kormányt és felajánlotta segítségét a forrongás elfojtására.

A zendülők ellen kiküldött tábornok a nankingi kormány nevében közölte a zendülőkkel, hogy hajlandó követeléseiket fontolóra venni, de csak ha előbb szabadon bocsátják Csang-Kai-Sek tábornagyot.

megkötöttségek miatt egyik fél se tudott abból előnyt szerezni. Az új tárgyalások során olyan szerződést hoztak létre, melyek az eddigi megkötöttségeket feloldják, s így általános gazdasági, mint idegenforgalmi szempontból mindkét államnak nagy előnyt biztosítanak.

Gazdaságpolitikai szempontból legfontosabb rendelkezés a szerződésben, hogy Magyarországból teljesen szabaddá teszik a kivitt Jugoszláviába. Jugoszlávia nagyobb megrendeléseket tesz Magyarországon vasuti felszerelések, vasuti háló- és étkezőkocsik, továbbá telefonberendezés szállítására. A megrendelés értéke többmillió pengő. A két ország közötti fizetési módokat is olyan könnyűvé teszik amilyen jelenleg Ausztria és Magyarország között.

A kölcsönös utazások megkönnyítésére is a szerződés a turistáknak messzemenő kedvezményt biztosít: 1 pengőre szállítja le az eddigi 19 és fél pengős vizumot.

Az új jugoszláv-magyar kereskedelmi szerződést kedden, vagy legkésőbb szerdán írják alá Belgrádban.

Az adott szó szentsége

*

Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímásnak, az esztergomi bazilikában elmondott legutóbbi szentbeszédéből való az alábbi részlet, amely klasszikus szépséggel és tömörséggel az adott szó szentségéről szól.

Talán soha olyan nagy szükség nem volt az adott szó szentségére Istennel és emberekkel szemben, mint van napjainkban, mikor a keresztény emberek olyan könnyen és sokszor egész életükre megfélemlenek a keresztységben Istennek tett fogadalmukról, melynek alkalmából az örök élet reményében hitet kértek az Anyaszentegyháztól és ünnepélyesen megígérték Istennek, hogy ellene mondanak az ördögnek és minden cselekedeteinek és minden pompáinak, hogy hisznek a háromszemélyű egy Istenben, hogy elfogadják a kinyilatkoztatott hit- és erkölcsi igazságokat: most pedig sokszor már nemcsak titokban, hanem nyilvánosan is megtagadják Istent és az Ő Egyházát, megszegik a hit- és erkölcsi törvényeket bűnös gondolataikkal, szavaikkal és cselekedeteikkel. Nagy szükség van az adott szó szentségére, mikor nem egyszer elhidegülnek legszentebb kötelemeik iránt még azok is, akik tökéletesebb életre vannak hívva, mikor az ájtatos társulatok tagjai közül is igen sokan hűtlenek lesznek fogadalmukhoz és cselekedeteikkel megtagadják azokat. Vajjon a hitélet fellendülése ellenére nem kellene-e valami modern Izaiás prófétaának támadnia, aki a XX. század kereszténysége előtt megismételné Istennek a választott népről mondott keserű panaszát: „Ez a nép szájjával dicsejt engem, szíve pedig távol vagyont éntőlem!” (Is. 29. 13.)

És mit szólunk az embereknek adott szó megtartásáról, mikor már családi, társadalmi és állami életünk fundamentumai is megrogynak, mert a hitvestársak legtöbb országban állami támogatással megszegik az Isten templomában egymásnak holtiglan adott hűségesküjüket? Ugyan milyen szeretetet és ragaszkodást

várhatnak az ilyen szülők gyermekeiktől (ha ugyan vannak gyermekeik), akiknek szinte szemellettára lettek szőszegők és hűtlenek a legszentebb dologban? És a haza, vagy társadalom vajjon milyen alapon reméli, hogy egyéni érdekük nélkül, sőt annak ellenére megtartják az adott szót és a köteles hűséget a mindennapi életben, a munkában, a hivatalban és a házával szemben azok a polgárok, akik a legszorosabb természeti törvény: a vérségi kötelék ellenére is megszegték azt? Ne csodáljuk kedves híveim, hogy manapság mindenféle állam- és nemzetellenes mozgalomhoz olyan könnyen csatlakoznak sokszor még tehető emberek is, mikor egyházi és állami szempontból egyik legfontosabb dolog: a hitvestársi hűség tekintetében szinte intézményesen hűtlenségre nevelik rá őket. Mert a hazaellenes mozgalmak terjedésének a hűtlenség, a vallástalanság és a szegénység kivül a szőszegésre való hivatalos ránevelés az egyik és talán a legsúlyosabb oka. Ez a szőszegés azután csakhamar átcsap az államok bel- és külpolitikai életére, sőt a nemzetközi politikában az egész világra kiszélesedik. Valóban nagyítás nélkül elmondhatjuk, hogy a szőszegés és hazugság pusztító özöne árasztotta el az egész emberiséget.

Itt nem segít más, mint Krisztus királyságának elismerése; itt nem segít más, mint a komoly kibékülés Istennel az egész társadalom és az államok részéről; itt nincs más orvosság, mint az Isten törvényeivel ellenkező rendelkezések megszüntetése, az egyház egyén-, család-, társadalom- és nemzetnevelő hivatásának és működésének támogatása; itt nincs más orvosság, mint a szociális felebaráti szeretet. Ezt a célt akarjuk mi elérni hazánkban és munkálni az egész világon a Szent Király jubileumi ünnepeivel és az eucharisztikus világkongresszussal, mert szerintünk nincs kétféle adott szó: olyan, amely kötelez és olyan, amely bármikor szabadon megszeghető. Szerintünk az adott szó Istennel és emberrel szemben mindig kötelez.

Bélyeget kell ragasztani a kenyér csomagolására előírt papirosburkolatra is!

Új kenyérbélyeg a tüdővész elleni küzdelem céljaira.

Törvényjavaslat a tíz leinél drágább péksütemény megadóztatásáról

Bucurestiből jelentik: Az adót helyettesítő bélyegek között a közönség már kezdi ki nem ismerni magát, nemcsak mert sokféle bélyeg van. Egyazon bélyegrendszer keretén belül, annyiféle rendelkezés jelenik meg — gondoljunk csak a repülőbélyegekre az üzleti életben való használatára — hogy nemcsak a közönség, hanem a bélyegjegyek lerovására kötelezett üzemek és vállalatok is bizonytalanságban vannak abban a tekintetben, hogy minden igyekezetük mellett is helyesen alkalmazzák-e a bélyegeket.

Ugyanez a helyzet — vagy majtnem ugyanaz — a kenyérbélyegeknél is, amelyek rendszere átlagosan félhavonként változik. Bélyeg a kenyérré, a péksüteményekre, a háziilag készült és a pékeknel megsütött kenyérszótán és most mindezek felett egy új bélyeg — a kincstári

bélyegeken felül — a kenyér csomagolásához előírt papirburkolatra is. Ezt az új bélyeget csak a 10 leinél drágább péksüteményekre illetve ezek csomagolópapírjára kell alkalmazni és jóvédelme a tüdővész elleni küzdelem alapját fogja gyarapítani.

A vonatkozó törvényjavaslatot Costinescu dr. közegészségügyi miniszter már elkészítette és az a következő rendelkezéseket tartalmazza:

1. § A közegészségügyi miniszterium számára, a tüdővészellenes liga javára új kenyérbélyeg vezetetik be, amely a 10 leinél drágább kereskedelmi forgalomba hozott kenyérré alkalmazandó, még pedig olyan módon, hogy ezt a kenyérfajtát papiros-csomagolásban kell árusítani s a bélyeg az embalgérra ragasztandó.

2. § Külön szabályzat állapítja meg a bélyeg értékét és a csomagolás módját, amely kötelező lesz az említett kenyérfajtákra, a csomagoló papír és bélyeg értéke azonban 1 leinél drágább nem lehet.

3. § A csomagoló papír csak hazai gyárban készíthető.

4. § A bevezetendő egészségügyi bélyeg hozama a tüdővész leküzdésére alakult liga jóvődelmét képezi s azt a Banca Nationala külön számlán fogja kezelni.

5. § A törvény rendelkezéseinek megsértői, ha nem előírás szerint csomagolt kenyéret hoznak forgalomba, vagy egyszer már használt csomagoló papírt újból használnak, 5000 leitől 10 ezer leig terjedő pénzbüntetéssel sújtandók. Viszszacsis esetén a büntetés összege az eredetinek háromszorososa.

6. § A törvény végrehajtási utasítása tartalmazza majd a végleges rendelkezéseket. A törvény kihirdetése napján lép életbe.

Gyermekek öröme:

Ripsz és Ropsz

két kócos kiskutya története.

Irta: Csürös Emilia

Mühlbeck Károly rajzaival

ára 100 lei.

Megrendelhető: könyvosztályunkban.

Már az országútak mellett ólálkodnak a farkasok

Tg.-Săucescröl jelentik: Hónapok óta írunk arról, hogy az idén szokatlanul sok a farkas. Alig van falu, ahol már ne tettek volna kárt.

A havazás és hidegek beálltával egyre vakmerőbbek lesznek a farkasok. Bemérsz-kednek a falvak utcáira, éjjel az udvarokat is meglátogatják s legutóbb Ghelintan a község közepén, a községháza szomszédságában özv. Bariba Imréné udvarán téptek szét egy juhót, Tg.-Săucescen pedig a román kath. gimnázium mögötti Samukertben ettek meg egy kecskét.

Az országútak mellett szintén feltűntek a farkasok. Néhány nap alatt három esetben is láttak a Tinoasa és Lunga közötti útszakaszon farkasokat s a rórátára járó asszonyok, leányok kénytelenek voltak a faluba visszatérni.

A nagyobb hidegek beállta előtt jó volna valamit tenni, mert így biztosra vehető, hogy emberáldozatai is lesznek a farkasjárásnak.

Gazdasági megtorlásokat léptet életbe a kormány Ausztriával szemben?

Bucurestiből jelentik: Egyelőre még nem lehet tisztán látni, hogy Románia és Ausztria árucseréforralma a bécsi gazdasági tárgyalások megszakadása miatt hogyan alakul. Bucuresti illetékes körökben nem tartják kizártnak, hogy a kormány megtorlásokkal fog élni és betiltja az Ausztriából való behozatalt, illetőleg az Ausztriából behozott árukra nem ad átutalási engedélyt.

Ausztriával a petróleumkivétel körül follik a vita. A petróleumkivétel huszonöt százalékat eddig az osztrákok ugyanis devizában fizették, de nem szabaddevizában, hanem elszámolási devizában. Ez annyit jelent, hogy Ausztria mégis csak schillingben fizetett. A román kormány most azt követeli, hogy a petróleumkivétel harminc százalékat szabad devizában fizessék. erre azonban az osztrákok nem hajlandók.

Az osztrák hivatalos köröknek az az álláspontja, hogy Ausztria schillingben adja Romániának a fonalat, amelyet devizákban szerez be s így a román kereskedelmi miniszter követelése szerintük jogosulatlan.

Az osztrák kormány azt kéri, hogy az eddigi fizetési megállapodást hosszabbítsák meg a Nemzeti Bank azonban ellenzi, mert schillingben nem tud keresni a kérdéses megállapodás miatt. A helyzet egyelőre teljesen bizonytalan, a kereskedelmi minisztérium és a Banca Nationala még huzódzik attól, hogy az átutalásokat betiltásák.

Írásban közli ítéletét a bíróság a gyilkos Frankfurter Dáviddal!

Bernből jelentik: Chourból jelentik, hogy a Gustlov-féle gyilkossági per mai tárgyalásán Frankfurter védője mondotta el védőbeszédét. Nem szűnt meg hansúlyozni, hogy a vádlott tettét erős felindulásban követte el.

Ezután Gustlov özvegyének képviselője, Grimm tanár beszélt és meglepéssel vette tudomásul a védelemnek azt a kijelentését, hogy nem akarja ezt a pert politikai vagányokra terelni. Tudatában van annak, hogy Frankfurter Dávid tettének indítókai a németországi zsidókérdés volt. Visszautasít azonban minden olyan meghatározást, amelyeket a védő használt. A németországi zsidókérdés és annak rendezése tisztánálló történelmi folyamat. Majd elmondja, hogy ritkán követett el gyilkos ennyire megfontolt és pontosan elkészített gyilkosságot, mint amilyen ez volt. Erélyesen tiltakozott a védőnek a tárgyaláson tanúsított magatartása és az ellen a tény ellen, hogy a védelem a tárgyhoz nem tartozó dolgokat és eseményeket hozott fel, amelyek a két szomszéd állam viszonyának csak ártalmára lehetnek. Végül elégtételt követelt az áldozat özvegyének és igazságos ítéletet kért.

Még a közvadás is felszólalt újból és kijelentette, hogy a védő nem a bíróság, hanem bizonyos nemzetközi sajtó számára mondotta el védőbeszédét.

Ezzel az eljáráss befejeződött és a bíróság az ítéletet írásban fogja közölni a felekkel.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, fél évre 400, negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.

Magyarországon: Egész évre 30 P, fél évre 25 P, negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.

Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**

Ciuj szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Ciuji, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvünk meg és nem adunk vissza. Csakla válaszoljuk magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt déli szél. Keleten köd, nyugaton hó és havasó várható.

A PÁPA BETEGSÉGEVEL KAPCSOLATOS LAPTUDÓSÍTÁSOKBAN mostanában sokszor szerepelt Gemelli páter neve. A napisajtó csak röviden annyit említett meg róla, hogy Gemelli páter, a milánói Szent Szív egyetem rektora és amellett híres orvos. Ki kell emelnünk az alkalommal ezt a nevet a napihírek szírikségéből és felmutatni mindenki számára korunknak egy olyan nagyságát, amilyennel kevés büszkélkedhet. Gemelli páter egyik legélesebb ateista előharcosa volt a modern Itáliának. Részt vett minden olyan mozgalomban, amelyek a haladást és az igazi „demokrácia” megvalósítását akarták. Gemelli páter nem egyszerűen a törvényes szélsőséges „marxista” elveit, hetenként vitte elő néha hetilapja mellé — a rendőrségre. Már akkor, az 1900-as évek elején jó neve volt, mint biológus orvosnak. Gemelli páter 1907-ben hírtelen meglépett és belépett a Szent Ferenc rendbe. Azóta pályája egészen haladt előre, alkotások száza, könyvek, folyóiratok, mozgalmak s a hatalmas milánói egyetem jelzik útját. XI. Pius pápának régóta bizalmas barátja. Egyike azoknak a háttérben levő szelid, szerény, de robusztus akaratu embereknek, akik rányomják bélyegüket egy-egy korszak egyháztörténelmére.

BECK LENGYEL KÜLÜGYMINISZTER EBÉDET ADOTT SAMSONOVICI TÁBOR-NOK TISZTELETÉRE. Varsóból jelentik: Beck, lengyel külügyminiszter tegnap ebédet adott Samsonovici tábornok és a román delegáció tagjainak tiszteletére. Az ebéden Beck beszédet mondott, amelyben meleg szavakkal emlékezett meg Antonescu külügyminiszter kijelentéseiről, amelyeket a kamara külügyi bizottságának ülésén Lengyelországgal kapcsolatban tett.

Carei város polgármesterének kitüntetésé. Saját tud. Öfelsége a király dr Darabanth Miklós ügyvédet, képviselőt, Carei város polgármesterét a „Coroana Romaniei” rend lovagi fokozatával tüntette ki.

Tiltakoznak Diciosanmartinban a kereskedők és iparosok a téli vásár ellen. Saját tud. Mozgalom indult, hogy a kereskedők és iparosok szempontjából rendkívül káros téli kirakodó vásárt a jövőben ne engedélyezzék. Az ideai kirakodó vásár is nagy kárt okozott a kereskedőknek és iparosoknak, akik azt tartják, hogy a decemberi kirakodóvásárt eredetileg nem is engedélyezték s ebben az időpontban csak állapotásért tartották. A kereskedők és iparosok állítólag küldöttségileg foziák felkeresni a város vezetőségét, hogy a jövőben ne engedélyezzék a téli kirakodó vásárt.

Kétszáz ezer lei vámbírsággal sújtottak egy satumarei kereskedőt. Saját tud. A satumarei vámfőnökséget bizalmasan arról értesítették, hogy Weinberger Ernő főtéri textilkereskedő, csempészett selyemmel egészíti ki árukészletét. Coseceanu vámfőnök tüzetesen átvizsgálta Weinberger üzleti könyveit, az utóbbi évek leltárát és a nagykereskedők által kiállított számlákat, mire többnapos nyomozás után arra a megállapításra jutott, hogy a leltárkönyv nem egyezik a számlákkal és az árukészlettel. Különösen nyolcvan kilo finom selyem eredetét nem tudta igazolni Weinberger. A felelőségre vont kereskedő azt a felvilágosítást adta, hogy az árut Lebovits és Fischman sighthi kereskedőktől vásárolta, azonban ők sem tudták a selyem eredetét igazolni. A vámfőnökség kétszáz ezer lei pénzbüntetéssel sújtotta Weinberger Ernőt s úgy 6 ellene, mint a két kereskedő ellen bünvádi eljárás indult.

Megbénult a kultúregyletek működése. Diciosanmartin. Saját tud. A megyefőnökség rendeletet adott ki, amelynek értelmében délután 5 órán túl, tilos mindenféle egyleti gyűlés és összejövetel. Az egyletek, dalárdák stb. működése ezáltal súlyos akadályokba ütközik, mert köztudomású, hogy tagjaik, akik rendszerint elfoglalt emberek, csak este 8 óra után gyűlhetnek össze, szabadidőt szakitva maguknak. Most az összes dalárdák és egyesületek kénytelenek szüneteltetni működésüket, de a vezetőségek megvannak győződve arról, hogy a megyefőnök jóakarattal kezeli ügyüket és változtatni fog előbbeni álláspontján.

A Vatikán is részt vesz a JÖVŐ ÉVI PÁRIZSI NAGY VILÁGKIÁLLÍTÁSON. Rómából jelentik: Azon a nagy világkiállításon, amely 1937-ben nyílik meg a francia fővárosban, s amelyhez a grandiózus építkezéseket már meg is kezdték, a Vatikán is részt fog venni. A Szentsek hatalmas pavillonja a Trocadero kertjeiben lesz s mintegy 6000 négyzetméter területet fog elfoglalni. A pavillonépítés munkálatait a napokban már meg is kezdték. Magán a világkiállításon a Szenteket Verdier párizsi bíboros-érsek fogja képviselni.

Ismét elhalasztották a „feketeszes” ügy tárgyalását. Oradea. Saját tud. Hétfőn délelőtt hirdette ki a törvényszék határozatát a Löblé-féle szeszeltagadási ügyben. Elvetette Löblé László állítását, hogy a jegyzőkönyvben ellentétes állítások vannak bűnösségére nézve. Elrendelte továbbá a tanács, hogy a negyedik tárgyaláson levő aktákat csatolják és ezért a tárgyalást bizonytalan időre elhalasztotta.

Skarlátmegbetegedés miatt bezárták a gimnáziumot. Carei. Saját tud. A leánygimnázium növendékei között skarlátmegbetegedés történt s emiatt a leánygimnáziumot 2 napra bezárták.

SULYOSAN MEGSÉRTETTE EGY FŐVÁROSI ÜGYVÉD A TRANSZILVANIAI ÜGYVÉDI KART. Oradea. Saját tud. Hétfőn délelőtt nem mindennapi botrány játszódott le az ítélőtábla második tanácsa előtt. Egy bank-ügy fellebbviteli tárgyalásán Stefanescu bucu-resti ügyvéd olyan kitételeket használt, amelyekkel mélyen megsértette a transzilvániai ügyvédi kart. Dimitriu elnök rendutasította az ügyvédet és megvonta tőle a szót. Stefanescu kitételei nagy visszatetszést váltottak ki az ügyvédek körében és az ügynek valószínűleg az ügyvédi kamara előtt is lesz folytatása.

Az ülő életmód következtében jelenikező bajoknál, különösen jóltáplált egyéneké, a rézbevalt természetes „Ferenc József” keserűvízzel — reggelként fél pohárral — gyakran feltűnő jó eredményeket lehet elérni! Az orvosok ajánlják.

Feljegyzések

A prágai központi statisztikai hivatal 1935. évi esztendőről most kiadott évkönyve részletes adatokat közöl arról, hogy a legutóbbi általános népszámlálás óta miképpen alakult a természetes népszaporodás az egyes csehszlovákiai nemzetiségek szerint.

A felsorakoztatott adatok azt mutatják, hogy a magyarok szaporodása 25.938 fő volt. A szaporodás ezrelékben, évi átlagban kifejezve a magyaroknál 9.37, a csehekéknél és tótoknál 6.374 volt. Ezek az adatok, mint a Prágai Magyar Hírlap írja, igen megnyugtatók a magyar kisebbség szempontjából. A cseh és tót lapok állandóan azt a legendát terjesztik, hogy a magyarság csak magyarsítás révén szaporodott, természetes népszaporodás nincs és a nemzet kihalóban van. A statisztika most megállapítja, hogy a magyarság természetes szaporodása nagyobb a csehekéknél és a tótokéknél. Eppen az ellenkezője történt annak, amit a népszámlálás az 1921—31. közti időről állapít meg, nevezetesen, hogy tíz év alatt 52.000-rel csökkent a magyarok száma. E veszteség felét már négy év alatt behoztuk, írja a lap.

Olyan számokkal, melyek népünknek rohamos fogyását hirdetik, mi is minduntalan találkoztunk. Ha nem is hivatalos statisztikai kiadványokban, minnekutána az 1930. évi népszámlálás nemzetiségi részletes adatait máig sem tették közzé, de annál sürűbben különböző könyvekben és cikkekben.

A valóság itt sem lehet más, mint az, mit ez a prágai statisztika mutat. A nép ősi termőereje csak kicsit változik vidékek és területek szerint. A legfőbb tényező a nép hite és erkölce. Ez pedig nálunk sem rosszabb, mint más magyarlakta tájakon.

Mi szoktunk panaszkodni népünkre. Nem egyszer ostorozzuk hibáinkat. Az igazság azonban az, hogy a templomaink ma telibbek, mint bármikor azelőtt voltak. Mindenféle kultúrának, templomok, iskolák épültek, az áldozatkészségben sincsen tehát hiány.

Vannak lapok, melyek gyönyörűséggel közölnek minden kedvezőtlen hírt és jelenséget. Vajjon mi ez: csüggeteg borulások, vagy az a romboló szándék, mit a háború idején francia szóval defetizmus-nak nevezünk? (Skin.)

Mindkét lábát levátga a vonat. Oradea. Saját tud. Vasárnap délután fél hatkor megrendítő szerencsétlenség játszódott le a valea-iaului állomáson. Novac György, aki Poeniből jött a személyvonaton, leszállt az állomáson és csak későn vette észre, hogy elindult a vonat. Fel akart kapaszkodni a már mozgásban levő kocsi-ra, de megcsuszott és a kerekkel alá került, amelyek mindkét lábát lemetszték. A szerencsétlenül járt embert a bratcai kórházba szállították.

Vér és könnyözön jelzi útjukat és azt igérik, hogy menyországot teremtenek a földön

„Csak a Krisztus evangéliumból eredő emberszeretet tudja uiból megváltani a világot”

Acsehszlovák püspöki kar közös pásztorlevele a kommunizmus veszedelme ellen

Prágából jelentik: Vasárnap, december 13-án a csehszlovák köztársaság összes katolikus templomaiban egy, a csehszlovák püspöki kartól kibocsátott közös pásztorlevelet olvastak fel a szöszékekről, amelyben a csehszlovák főpásztorok igen komoly szavakkal mutatnak rá a kommunizmus egyre fenyegetőbb veszedelmére.

Idők jele ez a főpásztori szózat is. olyan, mint egy vészkiáltás egy világ közepette, mely egyre közelebb rohan a szédítő mélységek felé. — Már ott tartunk, — mondja többek között a körlevél, — hogy az egyház ugyszólván az egyedüli védőgát az egész világot elseperni készülő szennyes áradattal szemben. Innen az izzó gyűlölet vele szemben, innen a minden képzeletet felülmúló kegyetlenségek egyházi intézmények és személyek irányában, innen a sátáni törekvés, hogy elsősorban a népek lelket mérgezzék meg, száműzve onnan Isten félelme és szeretetét...

— És mivel történik főképpen ez a lélek-mérgezés? Nem utolsó sorban egy tervszerűen felépített rágalom-hadjárral, mintha a mai világ szociális bajainak elsősorban, sőt kizárólag az egyház volna az oka. Arról az egyháztól merészelték ezt állítani, amely éppen a szociális szeretet erőnye által győzedelmeskedett a pogányságon, amely mindig és szinte egyedül szállott és száll síkra a quőnégek jogai mel-

lett, amely elsőnek emelt közkórházakat, árvaházakat és ma is százezerrel küldi szerte a világban a szeretet angyalait, szerzeteseit és szerzetesnőit, akik önfeláldozó lelkiállattal, egyedül a jó Istentől várva viszonzást, több jót tesznek szenvedő embertársaikkal egy nap folyamán, mint a hangoszávu felforgatók egész életük során...

— Mert ténylegesen mit adtak és adnak az új világboldogítók ott, ahol ualomra jutnak? Ti tudjátok, mit műveltek Oroszországban s mit művelnek ma Spanyolországban!... Ugy mondják, hogy ők a földre hozzák az Eget, itt teremtenek mennyországot. De a valóságban vér- és könnyözön jelöli mindenütt útjuk nyomát, felperzselt templomok, gulákba rakott holttestek, megbecstelenített apácdk, felkoncolt papok, még rongyosabb, még éhezőbb milliók: ezek az ő kezük munkájának az eredményei!

— Krisztus drága vérével megváltott hiteink, — így fejezik be a körlevél, — kérve kérünk hát benneteket: Ne engedjétek félrevezettetni magatokat! Ha nem akarjátok, hogy rommá és köhalmazzá változzék minden: egyén, család, templom, oltár, haza, kapaszkodjatok a Krisztus evangéliumba, csak az ebből áradó igazi emberszeretet tudja újból megváltani a csődbe jutott mai világot!

A satumarei Magyar Párt elnöki tanácsának elnökjelölési ülése. Saját tud. A satumarei Magyar Párt városi és vármegyei egyesített tagozatának elnöki tanácsa szombaton este ülést tartott. Ilosvay Lajos apátkanonok lemondása miatt az új elnök kijelölése volt az értekezlet egyetlen tárgya. Az elnöki tanács egyhangulag megállapította, hogy erre a felelősségteljes állásra ezidőszereint Ember Géza daraolti földbirtokost tartja a legmegfelelőbbnek. Ember Géza nyilatkozott is ebben a kérdésben és hajlandó elfoglalni az elnöki széket. Az elnöki tanács megszövegezte, hogy Ember Géza jelölésével egyben eleget tesz annak a szokásnak is, hogy a lemondott satumarei lakos elnök helyére most megyei illetőségű elnököt állítsanak ezzel is kifejeznie óhaját a tagozat egységét.

GRÓF BETHLEN ISTVÁN MILÁNÓBAN. Budapestről jelentik: Vasárnap este nyolc órakor gróf Bethlen István elutazott Milánóba, ahol nagy érdeklődéssel várt előadást fog tartani „Olaszország és a Dunavölgye” problémáiról. A volt magyar miniszterelnököt fia, gróf Bethlen András, a „Nyolcórás Ujság” főszerkesztője kísérte el olaszországi útjára. Bethlen a pályaudvaron nyomban beszállt a vonathoz kapcsolt hálókoesiba, amelynek fülkéjében fogadta a „Corriera della Sera” munkatársát, akinek hosszabb külpolitikai nyilatkozatot adott.

HATVANMÉTER MAGAS SZENT FERENC-SZOBOR SAN FRANCISCO FÖLÖTT. San Franciscóból jelentik: A város műbizottságához most érkeztek be azok a szobor-tervek, amelyek egy hatalmas Szent Ferenc-szobor felállítását célozzák. A szobrot egy San Franciscot övező magasslaton fogja a város felállítani és magassága 60 méter lesz.

JANUÁR ELSŐJÉN MEGSZÜNİK A VIZUMKÉNYSZER ROMÁNIA ÉS CSEHSZLOVÁKIA KÖZÖTT IS. Bucuresti. Saját tud. Badulescu Victor külügyi alminiszter és Jan Seba bucuresti csehszlovák követ szombaton a külügyminisztériumban kicserélték a Románia és Csehszlovákia közötti vizum kötelezettség megszüntetésére vonatkozó iratokat. Az egyezmény január 1-én lép életbe.

Ismét kutbaesett Diciosanmartin villanyvilágítása. Saját tud. Városunkat valósággal üldözi a balzerencosa a villanyvilágítás megvalósításával kapcsolatban. A város, amely az ország egyik legnagyobb erőközpontja és országrészünk tekintélyes részét látja el villamosárammal — még ma sem rendelkezik villanyvilágítással! Eddig a város csaknem minden polgármestere megkísérelte megoldani a villanyvilágítás kérdését, de az utolsó pillanatban rendszerint leváltották őket s így mindig meghiúsultak a tervek. Így történt most is, amikor már csak jelentéktelen „részletkérdések” vártak megoldásra — s a város villanyvilágításának ügye — legalábbis egyelőre — ismét lekerült napirendről.

ELRENDELTE GRÜNSTEIN IMRE LETARTÓZTATÁSÁT A TÖRVÉNYSZÉK. Oradea. Saját tud. A törvényszék kiegészíteti hármas: Popescu V., Floresianu — dr Barsan-tanácsa hetón ediben hirdette ki határozatát az ismeretes Grünstein Imre-féle ügyben. Az ügyesség megellebhezte a vizsgálóbíró döntését, amely nem adott helyet annak idején az ügyesség letartóztatási indítványának. A fellebbezés ügyében már volt egy tárgyalás, amely azonban véleményeltérés miatt, egy harmadik bíró bevonását tette szükségessé. Így vonták be a kérdés eldöntésére dr Barsan törvényszéki bírót. Az előző tárgyaláson ugyanis Popescu Victor bíró azon az állásponton volt, hogy Grünstein Imrét nem kell letartóztatni Konrad Viktor tragikus halála miatt, mint haláltközvetítő sulyos tetésértés elkövetőjét. Ezzel szemben Floresianu bíró a letartóztatás szükségessége mellett foglalt állást. A törvényszék kiegészíteti vádpanca ma délután hirdette ki ítéletét, amely — mint előrelátható volt — eirendelte Grünstein Imre azonnal letartóztatását. Grünstein Imre nem jelent meg az ítéletkihirdetésen és ügyvédjei bejelentették, hogy beteg fekszik egyik helybéli szanatóriumban. A törvényszék vádpanca intézkedett, hogy Grünstein Imre szanatóriumi ágyához rendőrt állítsanak és elrendelte Grünstein Imre letartóztatását.

Halálraítta magát egy tizenkétéves gyermek. Oradea. Saját tud. A napokban adtunk hírt arról, hogy az eriumelléken a szőlő közt megfagyott egy ittas ember. Vasárnap az oradeai szőlőhegyen Bányai János szőlőmunkás 12 éves fiával végzett a szesz ital. Bányaiék vasárnap reggel bementek a városba s magárahagyták a 12 éves gyereket, aki szülei távollétében az éléskamrában hozzájutott egy üveg pálinkához és az üveg tartalmát megitta. A szülők csak délután öt óra felé jöttek haza a városból s eszméletlenül találták fiukat. Nyomban beszállították a kórházba, de segíteni már nem lehetett rajta s a szerencsétlen gyerek pár perccel kórház-beszállítása után meghalt. Halálának oka: alkoholmérgezés.

EGY BIBLIA UTÁN HAT ARANYRUBEL VÁM. Varsóból jelentik: A szovjet vámhatóságok legújabb rendeletei értelmében a Szovjet területére nem szállítható olyannyelvű biblia, amit az ottani lakosság beszél. Tehát orosz, ukrán, lengyel, stb. nyelven kiadott biblia nem kaphat bebo-csátatást a Szovjet területére. Ellenben beengedik a francia, angol, holland, spanyol nyelvű bibliákat, azonban ezek után bibliánként 6 aranyrubel vámot kell fizetni.

Huszonöt éves orvosi jubileum. Carei. Saját tud. Dr Kishalmy Lajos operatőr. Carei köz-szeretetlen álló szanatóriumi igazgató, december 12-én ünnepelte családját és barátait körében 25 éves orvosi jubileumát. Budapesten 1911-ben avatták orvosává, majd a Rókus-kórház sebész orvosa lett. Mint egyetemi tanársegéd a németországi Halleban is működött. Careiben mint operatőr 1923-ban telepedett le és magán-szanatóriumot állított fel.

Négy fontos, Önt érdeklő könyv!

Ludtalg, bokasüllyedés és egyéb láb-fájdalmak megelőzése és gyógyítása 65 lei
Viasszeres láb, a visszértágulat megelőzése és gyógyítása 57 lei

A reumás bajok házi kezelése 90 lei

Iechiás és derékfájás (Hexenschuss, Lumbago) megelőzése és gyógyítása 65 lei

E négy — laikusok számára rendkívül fontos és nagyjelentőségű — mű szerzője

Engländer Árpád dr szakorvos

Megrendelhető könyvosztályunknál.

Moszkva keze a francia hadseregben. Párizsból jelentik. A francia kamara hadügyi bizottságában Montigny radikális képviselő megdöbbentő adatokat tárt fel arról az aknamunkáról, amelyet a kommunista agitáció a francia hadseregben visz véghez. Személyenyeket mutatott be a radikális képviselő kommunista lapokból, amelyeket büntetlenül terjesztenek a katonák között s amely ezekben a fellebbvalók iránti engedelmesség megtagadására, zászló elhagyására stb. lájítják a hadsereg tagjait. A hadügyi bizottság utasította a hadügyminisztert, hogy a felforgató aknamunkának erőteljes kézzel vessen véget.

EGYMILLIÓNÁL TÖBB APRÓ KÖBŐL KÉSZÜLT AUSZTRIA LEGNAGYOBB MOZAIKAJA. A bécsi Seipel-Dollfuss emléktéplom belső homlokzatában nemrégiben készült el az a nagyméretű mozaik, amelyet In-nitzer kardinális áldott meg. Az 1,200.000 apró köböl álló hatalmas kép Krisztus Királyt ábrázolja. Ausztria e grandiózus és eddig leg-hatalmasabb mozaik-alkotása páratlanul finom művészi kifejezése a krisztocentrikus gondolatnak.

A harmincnégy évet késétt szerelmeslevél

Mint valami szentimentális románc, úgy hangzik ez a francia lapokban sokat szereplő szerelmi történet, amely harmincnégy év elteltével jutott szomorú befejezéshez. Egy párizsi magasállású köztisztviselő felesége, aki azóta nagymama is lett, nemrég egy levelet kapott, amely különös emlékeket ébresztett fel szívében. Egy régen ismert és sokat olvasott kézírás elfakult vonalai néztek rá a sárguló levélpapírosról és mikor belső remegés közben a levelet felbontotta és rajta az 1902 július 7-iki dátumot meglátta, azt hitte, hogy álmodik. Valami különös véletlen folytán a levél harmincnégy évig utazott Toulontól Párizsig. Az ösz-hajú nagymama könnyes szemekkel olvasta a levelet, amelynek feladása idejében huszonhárom éves leány volt. Hajdani völegényének, egy fiatal tengerészisztnak szenvedélyes hangú szerelmes levele volt ez, akivel akkoriban összekülböbzött. Gaston Moireau, az egykori völegény adott okot menyasszonya féltékenységére akkoriban, aki Toulonban állomásozott Gaston Moireau két éve volt már ekkor Adèle D-nek, egy párizsi guáros leányának a völegénye Adèle névtelen levelekből értesült, hogy völegénye

* A has gyakori teltsége, a rekesz erősebb feltelődése, majtájéki fájdalmak, emésztési nehézségek, gyomorbélhurut és sárgaság a természetes „Ferenc József” keserűvíz használatával megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértelodások ellensúlyozhatók. Nagynevű orvosok igazolják, hogy a Ferenc József vízzel — kiváltkép az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál és a kritikus kor betegségeinél — feltűnően jó eredményeket lehet elérni. Az orvosok ajánlják.

Felhívás a katonai előképzés ifjak szüleire, és gyámjaira, illetve a szállásadóikhoz. A katonai előképzés oradeai alfelügyelősége kéri a katonai előképzés ifjak szüleit, gyámjait, illetve lakásadóit, hogy szombaton, december 19-én este 6 órakor személyesen jelenjenek meg a Gojdu-liceum zenetermében (I. em. 37.), ahol fontos tudnivalókat közölnek velük a katonai előképzés középiskolai tanulóira vonatkozóan. A gyűlés mindössze 15 percet vesz igénybe.

Meghalt „Scherz bácsi”, a világ legrégebbi „bemondója”. Budapestről jelentik: Tegnap hosszas szenvedés után meghalt Budapesten vaszalyi Scherz Ede, a budapesti rádió volt bemondója. Scherz Ede, akit mindenki csak „Scherz bácsi” néven ismert, nagy népszerűsége tett szert és amikor pár évvel ezelőtt sulyos gége-baja miatt visszavonult, mindenki sajnálta. Az elhunyt még a magyar Telefon Hirmondónál kezdte működését és így a világ legrégebbi rádió-bemondójának ismerték.

SULYOS KATASZTRÓFA ÉRT HÉT ANGOL BOMBAVETŐ REPÜLŐGÉPET. Londonból jelentik: Az angol katonai aviatikát vasárnapra virradó éjszaka sulyos és sorozatos veszteségek érték. Hét éjszakai bombavető repülőgép, amely rajrepülést végzett, szerencsétlenül járt. A repülőraj Belfast közelében egy katonai repülőtérről startolt, hogy az északangliai Doncaster repülőterére eljusson. A repülőgépek áthatolhatatlanul sűrű ködbe jutottak, amely minden tájékozódást lehetetlenné tett. A hét repülőgép közül csak egyetlenegy volt, amelyik eljutott a célpont-hoz. A többi hat lezuhant, vagy a kényszerleszállásnál sulyosan megsérült. Az egyik repülőgép három utasa szörnnyethalt. Egy másik repülőgép három főnyi legénysége ejtőernyők segítségével ért földet, a repülőgép azonban égve lezuhant és elpusztult. Egy harmadik repülőgép a kényszerleszállásnál beleütközött a távirópóznába s a gép egyik szárnya levált. A negyedik és az ötödik repülőgép kisebb sérülések árán szabadult a kényszerleszállásnál. A hatodik repülőgép szintén egy távirópóznába ütközött.

Légtalmai nehézségek a modern Babelben. Londonból jelentik: A légtalomnak néha furcsa nehézségekkel kell megküzdenie. Singaporeban elhatározták, hogy a város minden lakosát gázalarral látják el. Az erről szóló hivatalos közleményt tízenkét nyelven tették közzé, de kiderült, hogy a városnak mintegy kétszáz ezer lakosa még így sem szerezhet tudomást a dologról, mert — más nyelven beszél. Singapore közel félmillió főnyi lakosságából háromszázötvenezer kínai, a többi megoszlik Európa és Keletázsia csaknem valamennyi népfaja között. Így aztán érthető a furcsa nehézség, amelyből egyelőre még nem találnak kivezető utat.

igen hevesen udvarol egy touloni színtársulat szubrettjének. Adèle azonnal Toulonba utazott és heves összetűzése volt völegényével, amikor is a vita hevében felbontották eljegyzésüket és a lány Párizsba tért vissza. Adèle azonban napról-napra vágyakozva várta, hogy völegénye bocsánatot kérjen tőle, levél azonban nem érkezett... Lassan tehát ő is belenyugodott, hogy eljegyzésük felbomlott és igyekezett elfelejteni szerelmesét. Gaston Moireau, akinek levele most előkerült, menyasszonya elutazása után azonnal belátta hibáját és bocsánatkérő levélben újra megkérte a kezét. Mivel azonban a levél valamely postaszekrény sarkában megakadhatott és így menyasszonyától választ nem kapott, büszkesége tiltotta, hogy ismétellen közeledjék. Tragikus véletlen a múlt tehát, hogy a fiatalok ismét megtalálják egymást. Az évek pedig múltak. Adèle egy fiatal tisztviselővel jegyezte el magát, aki később ragyogó karriert futott be. A világháború alatt pedig arról értesült, hogy hajdani völegénye, akiről már másfél évtizede semmit sem hallott egy tengeraltjáró elsüllyedésekor lelte halálát.

A világtörténelem humora

*

IV. HENRIK.

IV. Henrik egy napon fiával, a kis dauphinnal játszott. Négykézláb mászott körül a szobában, hátán a kacagó kislel. Hirtelen az egyik állam követe lépett a szobába, meglepve az uralkodót a királyokhoz nem illő sajátságos helyzetben. Henrik mosolyogva nézett látogatójára:

— Vannak gyermekei, követ úr?

— Vannak, felség.

— Akkor nyugodtan befejezhetem ezt a lovaglást a szobán keresztül...

*

BISMARCK.

Egy diplomáciai ebéden egy követ felesége ült Bismarck mellett, aki bizonyos diplomáciai cél érdekében mindenképpen meg akarta nyerni a maga számára a herceget. Előbb „főmagasságodnak” nevezte, később „kedves hercegnek” s még később „kedves Bismarcknak”.

Bismarck tisztában volt az asszony szándékával s mosolyogva mondta neki:

— Ottó a keresztnevem, kegyelmes asszonyom.

*

LINCOLN.

Lincoln amerikai elnök szegény szülői gyermeke volt. Népiskolába járt, Hodgevilleben. A tanítónak egyszer az az ötlete támadt, hogy ellenőrizze a gyermekek tisztaságát és felmutattatta velük a kezüket. Lincoln az utolsó pillanatban beletörölte balkezét a kabátjába s rossz lelkiismerettel mutatta fel.

— Vigasztalan látvány, — jelentette ki a tanító — erre a mancsra tíz ütést érdemelnél a vonalzóval. De hajlandó vagyok elengedni ezt a büntetést, ha ebben az egész iskolában tudsz mutatni csak egy piszkosabb kezet is.

Lincoln vigyorogva mutatta fel a jobb kezét.

*

COOPER GARY ÉS LIFTEK TESTVÉRE, JESS

Mikor Cooper Gary, a híres moziszínész, át testvér Benjaminja bejelentette atyjának, hogy a színpadra akar lépni, az öreg ember kétségbeesetten emelte égre kezét:

— Mit vétettem ellened, teremő Isten! — tört ki belőle a keserűség. Őt gyermekem közül az egyik festő, van egy lányom, aki regényeket ír, egy harmadik gyermekem dalokat komponál és most Gary moziszínész akar lenni!

— Nyugodj meg, papa — csendesítette az öreget Gray. — Ne felejtse el, hogy legidősebb fiad, Jess, a friscoi Grand Hotel liftese s eleget keres, hogy megéljen az egész családdal!

RÁDIÓ

Az órákat romániai időszámítás szerint közöljük.

SZERDA, DECEMBER 16.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. 13 Gramofonlemezek. 13.25 Sporthírek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Dallemezek. 19.03 A francia szimfonikus zene története. Közreműködik a rádiózenekar. Franck: D-dur szimfonia (lemezek). Berlioz: Lidérc-tánc. Saint-Saens: Omphale rokkája. Lalo: Inspirale, nyitány. Fauré: Pelleas és Melisande, szvit. Chabrier: Spanyol rapszódia. 20.55 Felolvasás. 21.05 Alessandrescu hegedűművész játéka. Lekeu: Szonáta. 21.50 Felolvasás. 22.10 Barberis-Plancinteanu Mancu énekel. Schubert: A zenéhez; Te vagy a csend; Türelmetlenség. Schumann: Nem érthetem. Wolf: Az éjen át. Dupart: Panaszdal.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangzó. 13.05 Hanglemezek. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 A rádió szalonzenekara. 15.40 Hírek. 17.15 Előadás. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Óreg cigány-primások zenekara. 19.15 Stílustörténeti előadás. 20.05 Magyar operettegyveleg. 21.35 Hírek. 22 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 23.15 Időjárásjelentés. 23.20 Jazz. 24 Hírek francia és olasz nyelven. 24.10 Cigánygyerek zenekar. 1.05 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, DECEMBER 17.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. 13 Gramofonlemezek. 13.25 Sporthírek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Motzoi-zenekar. 20 Felolvasás. 20.10 Rusescu Paula énekel. Paisiello: Cigánylány. Mahler: Vidáman az erdőn át. Weber: A bűvös vadász, ária. Lehár: Szerelmi dal. Kiriac: Az utolsó est. 02.45 Lemezek. 20.55 Felolvasás. 21.15 Filharmonikusok hangversenye az Athenaeumból. Kempf zongoraművészei. Bach: Előjáték és fuga. Brahms: D-dur zongora- és zenekari verseny. Simonis: Largo. Ibert: Skálák. 23.10 Fazla mandolinzenekar. Fazla: Cigányinduló. Huber: Tündértánc. Fazla: Kis muzurka, Tangó. Siede: Kinai szerenád. Elinescu Román ábránd.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangzó. 13.05 Beszkárt-zenekar. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Cigányzene. 15.40 Hírek. 17.15 Bereczki Ida meséje. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Gazdák-nak. 18.30 Temesváry Jenő mélyhegedűszámai. 19.10 Adelmann János előadása. 19.35 Hanglemezek. 20.50 Hangjáték Irinyi János életéből. 22 Hírek. 22.25 Cigányzene. 23 Időjárásjelentés. 23.30 Ottlik György dr. franciayelvű előadása. 23.45 A rádió szalonzenekara. 1.05 Hírek.

PÉNTEK, DECEMBER 18.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. 13 Gramofonlemezek. 13.25 Sporthírek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Rádiózenekar. 19.50 Felolvasás. 20.10 Filonescu zongora- és Tzurcanu fuvolaművész játéka. Beethoven: Fuvola- és zongoraszonáta. 20.35 Könyvek és folyóiratok. 02.40 Lemezek. 20.50 Felolvasás. 21.10 Weber: A bűvös vadász, opera. Közvetítés Berlinből. 23 Vendéglői zene közvetítése.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangzó. 13.05 Balalajkazene. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 13.30 Katonazene. 15.40 Hírek. 17.15 Csibe Károly meséje. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Szilágyi Ödön csevegése. 18.30 Szécsi Magda hegedű. 19 Sportközlemények. 19.30 Szalonötös. 20.20 Operaház előadásának ismertetése és 20.30 az előadás közvetítése: A bűvös vadász. 21.25 Hírek. 22.40 Külügyi negyedóra. 23.40 Időjárásjelentés. 23.45 Cigányzene. 24 Hírek angol nyelven. 24.05 Tánclemezek. 1.05 Hírek.

SZOMBAT, DECEMBER 19.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. 13 Gramofonlemezek. 13.25 Sporthírek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Felolvasás. 18.15 Katonazene. 19 Időszervi anyag. 19.10 Szórakoztató zene. Közben körülbelül 19.50 Felolvasás. 21.15 Kardalok az Athenaeumból. 23 Tánclemezek. 24 Zene a katonai kaszinóból.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangzó. 13.05 Erdőssy Rózi énekel. 13.35 Hírek. 13.50 Flesch Imre énekel. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Hanglemezek. 15.40 Hírek. 17.15 Mit üzen a rádió? 17.45 Pontos időjelzés. 18 Budapest Székesfőváros Iskolánkülvüli Népművelési Bizottságának műsoros délutánja. 19.30 Vaszary Pirooska csevegése. 19.55 Cigányzene. 20.45 Kodolányi János uti emléke. 21.15 Mozart: D-dur versenymű. 21.40 Jugoszláv irodalmi est. 22.45 Hírek. 23.05 Jazz. 23.40 A rádió szalonzenekara. 1.05 Hírek.

BEKULDOTT HIREK

Leány nap Careiben. A carei Római Katolikus Leányegyesület megalakulásának tizéves fennállásának évfordulója alkalmából leánynapot rendezett, amelyen résztvettek a saturnarei és baianarei leányegyesületek kiküldöttjei is. A leánynapot lelki gyakorlat előzte meg. December 8-án ünnepélyes szentmise volt közös áldozással, utána közös reggeli, majd Scholtz Klára, a leányegyesületek központi kiküldöttje tartott előadást. Este 6 órakor a városi színházban jólsikerült műsoros előadást rendeztek a következő programmal: 1. Nyitány. Előadta a carei műkedvelők zenekara, vezényelt: Orosz Rózi. 2. Ünnepi beszédet Scholtz Klára, a központi leányklub kiküldöttje mondott. 3. Reményhez. Énekelte a római katolikus egyházi énekkar, vezényelt: Pacz Mátyás karnagy. 4. Szavalt Moldovan Ecti, a saturnarei leányklub elnöknője. 5. Strauss J.: Keringő fantázia, Amit a bécsi erdő mesél, táncolták a leánykak. Előadás után társasvacsora volt a Polgári Kaszinóban, s ezzel a leánynap véget ért.

Megkezdődött a

PAP DROGÉRIA

karácsonyi reklám akciója, mely alkalommal minden vevő a következő ajándékot kapja:

50 lei vásárlásnál 1 dob. puder, 1 drb. Su famyl sampoon.
100 " " 1 drb. szappan, 1 dob. 50 leies Floreal puder, 1 kis üveg Mon Atout kölniviz.
200 " " 1 tub. Gogo fogpaszta, egy 50 leies Floreal puder, egy Sulfamyl sampoon.
500 " " 1 nagytub Gogo fogpaszta, egy 120 leies Carioca puder, egy Sulfamyl sampoon.

A fenti ajándékok nem értéktelen gyári minta dobozok, hanem valóságos értékek. Használja ki a fenti alkalmat!

PAP DROGÉRIA

Oradea, Bulv. Reg. Ferdinand No. 9. Telefon: 6-56.

Nagy esemény egy szegény ember életében

„Állandóan gondolkozom és néha hihetetlennek tűnik“ mondja...

A fővárosiak és a vidékről a fővárosba jött idegenek, akiknek a központban volt dolguk, bizonyára emlékeznek egy sovány, magas, kiálló pofacsontu férfire, akinek ruházata inkább különösnek, mint jónak volt mondható.

A véletlen hozta magával, hogy egy régi kolégám, akivel együtt jártam iskolába, bemutatta az előbb említett urat:

— C. Traján úr.

— Nagyon örvendek, feleltem és nem tudtam levenni tekintetemet szeméről, amelyekben a szomorúság úgy látszik örökre befészkelte magát.

Az én Traján barátom élt egyik napról a másikra. Egy szép napon felkeresett és földre szegzett tekintettel szólt hozzám:

— Barátom, drága, nincs véletlenül száz leid? Eddig nem kértem tőled egyetlen banit sem. De ezúttal azért kérem, mert üzletről van szó. Üzletbe fogok kétézáz leivel, de hiányzik még száz leim.

Hosszasan elnéztem a barátomat és végül is átadtam a százast.

Körülbelül két hónappal ezen esemény után, egészen pontosan 1935. december 16-án Traján barátom berontott legénylakásomra és felvert ál-

momból. Öltözz fel gyorsan ember. Mondottam neked, hogy jól meggondoltam azt az üzletet? No nézz ide!

És Traján kihuzott a zsebéből egy köteg ezrest.

Ide nézz. Pontosán százezer. Még van ott százötvenezrem. Neked pedig egy negyedmilió. Egy negyedmilió! Azt hittem, barátom, hogy meghalondulok.

Nem értettem meg egészen jól.

Csak később láttam, hogy Traján a legjobb és legbecsületesebb barát volt, akit az ember életében csak álmodhat. Amikor száz leit adtam egy „üzlethez“, nem a koszthelyét vagy a mosónőt fizette ki velem, ahogy feltételeztem. Az első sorsjegyárudába ment és megvevett egy negyed sorsjegyet. Egy százast 6, egy százast én. Ez az első osztálynál történt. Nem nyert semmit. De minthogy éppen akkor helyeztem el egy novelláját valamelyik hetilapnál és 500 leit kapott érte, Traján megajándékozott száz leivel és a második osztályra a sorsjegyet megint csak kétónk nevére vette.

S így a száz lei révén, amelyet Trajának „üzletre“ adtam, én is boldog és megelégedett lettem.

G. A.

SPORT

Európa Kupáért

Olaszország—Csehszlovákia 2:0

Állandó fölényben játszottak az olaszok, csak Burger kitűnő játéka mentette meg nagy vereségtől a cseheket

Genovából jelentik: Planicska utközben megbetegedett és így a csehszlovákok kénytelenek voltak tartalék-kapusukat — Riticskát, a Moravska Slavia-ból — kapujukba állítani. A vereséget azonban nem ez a körülmény idézte elő. Az olasz csapat sokkal nagyobb fölényben volt, mint a gólarány mutatja és hogy a csehszlovákok csak két gólt kaptak, az Riticska mellett a nagyszerűen játszó Burger hátvéd főérdeme.

20.000 néző előtt, az osztrák Miesz vezetése mellett a következő csapatok játszottak:

Olaszország: Olivieri — Monzeglio. Allemandi — Neri, Piccini, Varglien II. — Pasinati, Marchini, Piola, Ferrari, Colaussi.

Csehszlovákia: Riticska — Burger, Cstyroky — Bouska, Kostaylek, Truhlar — Horak, Drozd, Melka, Kastl, Vytlacsil.

A csehszlovákok indítják el a labdát, de már a 2. percben nagy a veszély a kapujuk előtt. A hátrahuzódó Kastlnak kell mentenie. Olasz fölény következik, amely a féldél vége felé nyomászlová válik. A 40. percben Colaussi lefut, éles beadását Marchini védhetet-

lenül fejeli a hálóba (1:0). Három perc múlva újra Colaussi rohamoz és beadását most Ferrar lövi be. (2:0).

Szünet után végig az olaszok vannak fölényben. Burger azonban fényes formában van s nem engedi góllövéshez az olasz csatárokat. Szögletarány 11:0 az olaszok javára!

Az olasz csapat védelmét nagyon keveset foglalkoztatták a csehszlovák csatárok, a fedezetsor hibátlanul működött, a csatársorban csak a szélsők elégitettek ki, Piola és Ferrari nem tudott érvényesülni Burgerrel szemben.

A csehszlovák csapatban Burger volt a legjobb ember. A fedezetsorban Bouska nyújtott elfogadhatót, a csatársor gyenge volt, különösen Vytlacsil tudománya mondott csődöt.

A fenti mérkőzés után az Európa Kupa állása a következő:

1. Olaszország	2	2	—	—	6:2	4
2. Csehszlovákia	3	1	1	1	6:5	3
3. Ausztria	3	1	1	1	7:7	3
4. Magyarország	2	1	×	1	7:8	2
5. Svájc	2	—	—	2	3:7	—

Franciaország—Jugoszlávia 1:0

Párizsból jelentik: 35.000 néző előtt, Barlassina sípjelére így állt fel a két ország válogatottja:

Franciaország: Défossé — Vandooren, Beaucourt — André, Gauteroux, Méresse — Aston, Duhart, Courtois, Heisserer, Keller.

Jugoszlávia: Glaser — Hügel, Matosics — Arsenijevics, Stevovics, Gyokics — Tirnanics, Marjanovics, Tomasevics, Sekulics, Zecovics.

Változatos játék alakul kezdetben, majd percekre a franciák jönnek fel és a 17. percben Duhart veszélyeztetli a vendégek kapuját. A 20. percben szabadrugásból Keller gólt ér el. Utána a jugoszlávok támadnak többet, mézőnyben nagyon jól játszanak, de a csatárok középeurópai betegségben szenvednek: puhák a kapu előtt.

Szünet után a franciák erősen feljönnek, de a remekül védekező jugoszlávok ellen nem tudnak további eredményt elérni.

Mindkét csapatból különösen a védelmek tüntették ki magukat.

Bellöldi sporteredmények

B) Ligában:

Timisoara: TMAC—Somii 2:1 (0:0). Góllövő: Reiter, Constantinescu, illetve Bajteanu.

C) Ligában:

Resita: UDR—Banatul 5:2 (3:0). Góllövő: Lakatos II. (2), Chiori, Negreu, Krubl.

Lupeni: Minerul—Fulgerul 9:0 (3:0). Góllövő: Sorger (3), Pázmányi (3), Zelenak (2), Lázár.

Barátságos mérkőzések:

Cluj: Victoria—ESO 9:0 (5:0).

Arad: Sparta—AAC 1:1 (0:0).

Oradea: CAO—Crisana vegyes—Oradea kerületi válogatott 6:2 (2:1). A CAO—Crisana vegyes utolsó edzőmérkőzése a tura előtt.

TEKE

NSE—Phöbus 2220—193. A Katolikus Köri Török-pályán játszották le a barátságos mérkőzést, amelyet az ujonnan alakult NSE megérdemelten nyert meg. A győztesek legjobbjai: Tota, Dévald, Fodor és Bach.

Jól szerepelnek a magyar tőröző csapatok

Lille: Hungária—Olimpique Lille 7:0 (1:0). Pompás csatárjátékkal, fölényes győzelmet aratott a Hungária a francia bajnokság egyik élcapata ellen. Góllövők: Cseh (2), Sas (2), Müller, Dudás és Kardos.

Rouen: Ujpest—FC Rouen 4:0 (4:0). Gyönyörű iskolajátékot mutattak be az ujbpesti legények. Góllövők: Gocsis, Kállai és Zsengeller (2).

Rennes: Stade Rennais—Boeska 4:3 (2:0). Második rennesi mérkőzésén rosszul ment a debrecenieknek. Előző nap 4:2-re győztek.

Belgrád: Jugoszlávia—Szeged 3:2 (1:2). Jól játszott Szeged, de a szerencse ellene fordult.

Hüllöldi sporteredmények

MAGYARORSZÁG. Budapest: Ferencváros—GSE 7:7 (4:0). A fiatalok játszottak az első féldélben a Fradiban és négygólos előnyt szereztek, de szünet után a könnyelmű öregek leadták.

AUSZTRIA. Kupamérkőzések. Post—Austrofat 3:2, meghosszabbítás után. — FAC—Vacum 1:0. — Barátságos mérkőzések: Red Star—Fav. AC 3:2. — Wacker—Hermann 5:2. — Rapid—WSC 8:0.

BELGIUM. Brüsszel: Vörös ördögök—Austria 6:3 (2:1). Az Ausztria súlyos veresége meglepetés.

Csik: 58:2. Stokholmból jelentik: Északl turrájának során a magyar olimpiai bajnok a legjobb svéd gyorsuszók ellen 58.2 mp-es kitűnő időt uszott, míg 100 m-es melluszásban 1 p. 12.3 mp-es gyengébb idővel is első lett.

Figyelem!

Legolcsóbb perzsa szőnyeg beszerzési forrás, rendelésre és készen Mindenféle gyapju fonalak és felvett anyagok, mintázott és festett zsákszőnyegek nagy választékban. Hozzávaló sodrott gyapju fonalak minden színben csak a „FORTUNA“ szővődében szerezhetők be. Oradea, Strada Vlăhuta 4. szám, az udvarban.

Apcáhidetések

Adás-vétel

Jókarban levő gyermekocsit sürgősen megvételre keresek. Cím: a kiadóba.

Jóhangu

Schiednauer pianino eladó. Németh, Fázaras, Piata Mihai Viteazul 9. szám.

MAGAS

árért veszek aranyat, ezüstöt, brilliántot bármilyen mennyiségben. HERBST ékszerész Oradea, Bul. „egel“ Ferdinand No. 3.

Eladó

ebédlő kredenc, asztal és egy 6 karú csillár. Oradea, Str. Pasteur No. 37.

Lakás

Urinének kiadó utcai parkettes szép nagy szoba, előszobával, butor nélkül. Oradea, Str. Millerani 3. szám. I. emelet.

Világos,

utcai butorozott szoba a központban azonnalra kiadó. Oradea, Strada Duca 8. I. em.

Két utcai szoba

konyha és mellékhelyiségekből álló lakás kiadó. Str. Leagănuului 12

Hüllőféle

Üzletemet áhelyeztem Str. Porumbelului 3. sz. alá. Pollmann, hentes és mészáros.

Gyomorégés,

és gyomorsavtúltengés, emésztési zavarok, epehá ellen biztos hatású a Magotin gyomorpor. Ara 60 lel. Lerakati: Csanda gyógyszerár, Oradea.

Mindenféle

borotvát, kést, ollót, hajvágógépet legjobban köszörül ifj. Kelemen János, Oradea, Piata Mihai Viteazul (Strada Avram Jancu sarok).

PUHA OLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t. Oradea, Strada Regele Carol No. 5.

Alkalmazás

Középkorú uri nő betegápolás és kezelésében nagy gyakorlattal idős, magános uriemberhez ajánkozik háztartást is vezet. Özv. Lippert Béjáné, Oradea, Str. Gh. Lazar No. 7.

Gyermekszertő

mindenes felvétetik jó bizonyítvánnyal. Cím: Oradea, Str. Sztaroveszky 17-a.